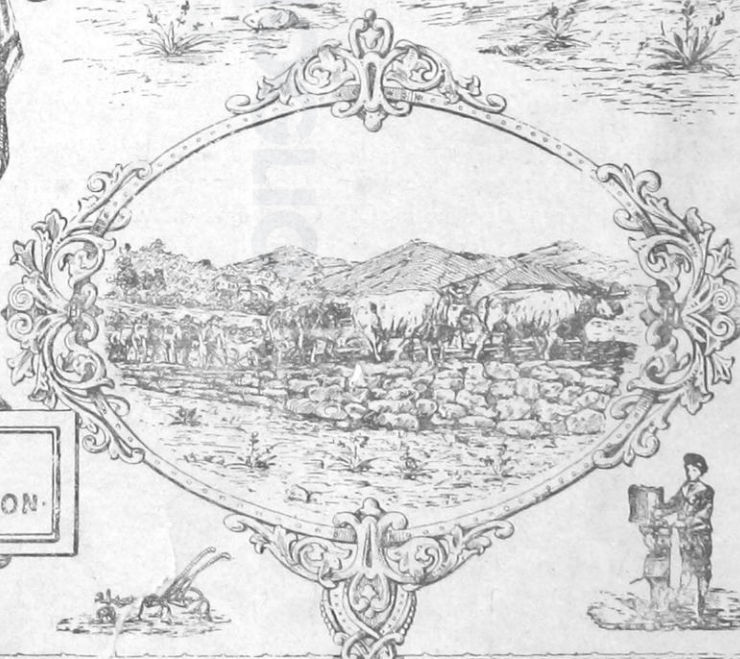

ΔΗΜΗΤΡΑ

DIMITRA (CERES)

ΓΕΩΡΓΙΑ
· ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ · ΕΜΠΟΡΙΟΝ ·

ΝΙΤΡΙΚΗ

ΣΟΔΑ

ΤΗΣ ΧΙΛΗΣ

Η Ν ΙΤΡΙΚΗ Σ ΟΔΑ είναι τὸ ἄριστον ἄζωτοῦχον λίπασμα.
Η Ν ΙΤΡΙΚΗ Σ ΟΔΑ ἐμπεριέχει 15 1/2 % νιτρικὸν ἄζωτον.
Η Ν ΙΤΡΙΚΗ Σ ΟΔΑ ἐνεργεῖ ἅμα τῇ ἐφαρμογῇ.
Η Ν ΙΤΡΙΚΗ Σ ΟΔΑ εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν λίπανσιν τῶν ἀγρῶν καὶ κήπων.

ΓΕΩΡΓΟΙ

ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ !

Γεωργοί ! Ἀμπελουργοί ! Κηπουροί !

Δενδροκόμοι ! Φυτοκόμοι !

ΘΕΛΕΤΕ νὰ ἐργάζησθε ὀλιγώτερον, νὰ κερδίζητε περισσότερον καὶ νὰ ἀμοίβησθε πλουσιώτερον; Χρησιμοποιήσατε τὴν **ΝΙΤΡΙΚΗΝ ΣΟΔΑΝ** τῆς Χιλῆς, τὸ ἄριστον τῶν μέχρι τοῦδε ἄζωτούχων λιπασμάτων, ὅπερ παρέχει πλουσίαν καὶ εὐληπτον τροφήν εἰς τὰ φυτά.

Ἡ **ΓΗ**, τὴν ὁποίαν αἱ συνεχεῖς καλλιέργειαι ἀπορραφίζουν τῶν θρεπτικῶν στοιχείων τῆς, ἔχει ἀνάγκην ἀπόλυτον ἀποτελεσματικῆς λιπάνσεως.

Ἡ **ΚΟΠΡΟΣ** τῆς ἐπαύλεως, ἣν μεταχειρίζεσθε, δὲν δύναται νὰ τῇ ὑποδώσῃ τὴν θρεπτικὴν δύναμιν, τῆς ὁποίας ἔχει ἀνάγκην διὰ νὰ θρέψῃ καὶ ἀναπτύξῃ τὰ φυτά.

ΠΡΕΠΕΙ νὰ ἀφήσητε κατὰ μέρος τὰς ὀλεθρίους προλήψεις καὶ νὰ λάβητε ὡς παράδειγμα τοὺς εἰς τὴν γεωργίαν προηγμένους λαοὺς τῆς Εὐρώπης, οἵτινες δὲν σπείρουσιν ἐὰν δὲν κάμωσι πρότερον χρῆσιν τῆς **ΝΙΤΡΙΚΗΣ ΣΟΔΑΣ**, τῆς ὁποίας ἡ ἐτησίαν κατανάλωσις ἀνέρχεται εἰς τὸ κολοσσιαῖον ποσὸν τῶν **2,000,000 τόννων**.

Διὰ νὰ πεισθῆτε δὲ τελείως, ἀποτανθῆτε πρὸς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει γραφεῖον τῆς

ἈΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΝΙΤΡΙΚΗΣ ΣΟΔΑΣ ΤΗΣ ΧΙΛΗΣ

ΚΙΕΒΟΡΚ ΒΕΥ ΗΑΝ, Νο 4, GALATA

τὸ ὁποῖον εἶναι πρόθυμον νὰ σᾶς παράσῃ **ΔΩΡΕΑΝ** ὅλας τὰς σχετικὰς πληροφορίας ὡς καὶ δείγμα **Νιτρικῆς Σόδας**, μὲ τὸ ὁποῖον πειραματιζόμενοι νὰ δυνηθῆτε νὰ κατιδίητε ἰδίους ὁμμασι τὰ **καταπληκτικὰ ἀποτελέσματά της**.

ΔΗΜΗΤΡΑ

DIMITRA (Ceres)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΓΕΩΡΓΩΝ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΩΝ

ΤΗ· ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΗΜΕΤΕΡΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ

Directeur : J. A. HADJOPOULO

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΙΣΙΑ

Ἐν Τουρκίᾳ Γρ. 30
Ἐν τῷ ἔξωτερικῷ . . . Φρ. 8
Ἐν Ρωσίᾳ Ρούβλ. 4

Καταχώρισις διαφημίσεων
κατὰ συμφωνίαν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

I. A. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ :

Γαλατᾶ, Φερμεντζίδικα, Γενί-χαν, ἀρ. 4-5
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

Ἐκαστον φυλλάδιον τιμᾶται γρ 1.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Αἱ συνδρομαὶ προκαταβάλλονται ἐπ' ἀποδείξει φερούση τὴν σφραγίδα τοῦ φύλλον καὶ τὴν υπογραφήν τοῦ ὑπευθύνου.

Διὰ πᾶσαν αἰτίαν ἀπευθυνθεὶς πρὸς τὴν Αἰγύπτιον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Οἱ πρόσφυγες ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἡ ἀγροτικὴ ἀσφάλεια. — Ἀμπελουργικά : περὶ ἀκαριάσεως τῆς ἀμπέλου. — Κτηνοτροφικά : ἡ ἡλικία τοῦ ἵππου. — Ἡ ἐλαία : ἡ λιπάνισις καὶ ἡ κλάδευσις τῆς ἐλαίας. — Τὸ Δημ. Ὄθωμ. Χρέος καὶ ἡ πρόδοσις τῆς σιροτροφίας ἐν Τουρκίᾳ. — Μελισσοκομικά : εἶδη μελισσῶν καὶ χαρακτηρισμοὶ αὐτῶν. — Κατὰ τῶν ἀρουραίων. — Κήποι καὶ θερμοκήπια. — Γεωργικά πειράματα διὰ χημικῆς λιπάνσεως ἐν Τουρκίᾳ. — Ἐμπορικὴ ἐπιθεώρησις. — Γεωργικὴ ἀλληλογραφία ἐπαρχιωτῶν. — Γεωργικὰ χρονικά κτλ.

ἘΠΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑΙ ΚΑΙ Η ἈΓΡΟΤΙΚΗ ἈΣΦΑΛΕΙΑ

Τὸ ζήτημα τῶν μεταναστεύσεων τῶν λαῶν, ἀνάγει τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ εἰς χρόνους παναρχαίους, χρόνους προϊστορικούς, φθάνει μέχρι τῶν σεβαστῶν προπατόρων μας.

Αἱ τῶν πρωτοπλάστων οἰκογένειαι ἦσαν βεβαίως οἱ πρῶτοι μετανάσται, ἀλλ' οὐδεμίαν ὑπερβολὴν λέγομεν, ἀποφαινόμενοι, ὅτι αὐτοὶ οὗτοι οἱ πρωτόπλαστοι ἔδωκαν τὸ σύνθημα τῆς μεταναστεύσεως, δυστυχεῖς ἀπόβλητοι τῆς πρώτης παραδεισίου διαμονῆς τῶν.

Ἐκ τῆς βαθμιαίας ἀναπτύξεως τῶν πρώτων νομαδικῶν ἐκείνων οἰκογενειῶν, βλέπομεν, ὅτι προβάλλει ἀμέσως ἡ ἀνάγκη τῶν μεταναστεύσεων, ἀπὸ νομῆς εἰς νομὴν, ἀπὸ χώρας εἰς χώραν.

Αἱ μεταναστεύσεις αὗται, ὀλιγάνθρωποι τὸ πρῶτον καὶ ἀνάιμακτοι, πολυάνθρωποι κατόπιν καὶ αἱματηραί, ἔδωκαν τὸ ἀπαίσιον σύνθημα τοῦ περι

ὑπάρξεως ἀγῶνος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα· ἐντεῦθεν δ' ἄρχεται δεινὸς σπαραγμὸς καὶ ἐξοντωτικὸς πόλεμος, οὐχὶ πλέον πρὸς τὰ θηρία, ἀτινα διεξεδίκουν σπιθαιμὴν πρὸς σπιθαιμὴν τὸ ἔδαφος, εἰς δ' ἐκαριάρχουν πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀγῶν ἀλληλεξοντώσεως πρὸς ἐπικράτησιν, πρὸς κυριαρχίαν.

Καὶ τὸν λίθον καὶ τὸ ρόπαλον, τὰ πρῶτα ἐπιθετικὰ κατὰ τῶν θηρίων ὄπλα, καὶ κατόπιν τὸ πρωτόγονον τόξον, ἔστρεψε τὸ ἐντελέστερον τῆς δημιουργίας πλάσμα κατὰ τῶν ὁμοίων του, ποῦ μὲν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ὄθουμένον, πολλὰκις δ' ὑπὸ τῆς πλεονεξίας καὶ τῆς ἐπιθυμίας πρὸς κέρπωσιν ἄπονον τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς καὶ ἔξασφάλισιν τοῦ ζῆν ἐκ τῶν κόπων καὶ μόχθων τῶν ἄλλων.

Καὶ θαυμασίως συνεχίζεται μετὰ μακρᾶν τοῦ ἀνθρώπου σταδιοδρομίαν καὶ μετὰ χλιετηρίδων

ετών ζωὴν καὶ ἀφίξιν εἰς σταθμὸν περιλαμπρὸν ἀκμῆς καὶ πολιτισμοῦ, ἐν ᾧ νῦν ἐναβρύνεται ἡ ἀνθρωπότης, ἡ παλαιὰ αὕτη ἱστορία, μὲ τὴν οὐσιώδη ὅμως διαφορὰν, ὅτι τὸ σύστημα ὑπέστη τὴν ἐπίδρασιν τοῦ χρόνου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ οἱ μεγάλοι ἄρπαγες τῆς σήμερον εἶναι χειροκτιοφόροι, φέρουσι μονύελον καὶ λέγονται διπλωμάται.

Τὰς ἄλλοτε ἀθρόας μεταναστεύσεις, τὰς ἀγρίας ἐπιδρομάς, τὰς ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει λεηλασίας καὶ διαρπαγῆς, τὰς δεινὰς ἀναστατώσεις καὶ τοὺς ἀφανισμούς, ἀνέκοψεν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῇ γηραιᾷ Εὐρώπῃ ἡ ἐπικράτησις ὄγκων σεβαστῶν, ἀσφυκτιόντων ὅμως ἐν περιβάλλοντι ὄλονεν στενωμένῳ. Καὶ εἶναι συνήθης ἡ ἐξέλιξις, καὶ συνεχίζεται διὰ μυριοστὴν φορὰν ἡ αἰωνία ἱστορία τῶν πρώτων τῆς γῆς οἰκογενειῶν, ἀλλ' ἐν ἀπειρώς εὐρυτέρῳ περιβάλλοντι.

Αἱ ἐπιχειρούμεναι ἀραιαὶ μεταναστεύσεις καὶ αἱ μικροαρπαγαὶ αἱ συντελούμεναι ἐκάστοτε μακρὰν τῆς στρατοκρατουμένης ὑφ' ἐκάστου ζώνης, δὲν φαίνονται, ὅτι δύνανται ν' ἀνακόψωσι τὴν πρὸς ἔξοδον ὁρμὴν τῶν ὄγκων τούτων, οἵτινες ἐντείνουσι ὄλον ἐν τὸν δεινὸν μεταξὺ τῶν οἰκονομικῶν ἀνταγωνισμῶν.

Ἄλλ' ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς.

Ὁ τουρκισμὸς, στρατοκρατήσας τῆς Ἀσίας καὶ μέρους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, δὲν ἠδυνήθη ἐντὸς ὑπερεξουσιαστικῶν ἐτῶν νὰ ἐδραιωθῇ, καταλαμβάνων ἐν ταῖς κατακτηθείσαις χώραις τὴν ἐξέχουσαν θέσιν, ἥτις ἤρμοζεν εἰς ἔθνος, ἔχον ἀξιώσεις ἠθικῆς ἐπιβολῆς καὶ ἐπικρατήσεως.

Οἱ ἄνδρες τῆς **Νέας Τουρκίας**, τὴν κατάδηλον ἀνισότητά μεταξὺ κατακτητῶν καὶ κατακτηθέντων βαρέως φέροντες, ἐμηχανεύθησαν νὰ ἰσοπεδώσωσι τὰς **ὑπερρχούσας ἀνωμαλίας**, κλιόντες ἐπὶ τούτων τὸν ὁδοστρωτήρα τοῦ τουρκισμοῦ.

Ἄλλ' ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ, ἥτις, θλιβερόν εἶπεν, παρουσιάζει πολλαχοῦ μικρογραφίαν ζοφεροῦς εἰκόνας ἀπαισίων χρόνων, ἀγνωστος δ' εἶναι ἡ ἀγροτική ἀσφάλεια, ἀλλὰ καὶ προβληματικὴ ἡ ἀσφάλεια ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας τῶν κατοίκων, συντελεστικόν, φαίνεται, ἐνόμισαν **διὰ τὴν ἰσχυρίαν τοῦ τόπου** καὶ τὴν ἐγκατάστασιν Μουσουλμάνων προσφύγων, ψηφίζοντες ἀφειδῆ τὰ μέσα τῆς ἐγκαταστάσεώς των, μέσῳ εἰρηνικῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν τὸ πλεῖστον χριστιανικῶν.

Καὶ ἡ πληγὴ, ἣν διήνοιξεν ὁ ἄγιος φυλετικὸς ἀνταγωνισμὸς καὶ ἀμελλικὸς τῶν χριστιανικῶν στοιχείων, διαστάσεις λαμβάνει ἐπικρόβους διὰ τοῦ ἀτυχοῦς μέτρου. Ἡ μέθοδος, παλαιὰ καὶ τετριμμένη, οὐδένα τίτλον νέον προσθέτει εἰς τὴν νεοτουρκικὴν

ἰδιοφυΐαν, ἀδικεῖ δὲ μᾶλλον τὴν νοημοσύνην τῆς διὰ τῆς ἀντιγραφῆς χαμητικῶν τερτιλιῶν, οἷον εἶναι καὶ ἡ ἐνίσχυσις αὐτῆς τῶν ἀργυροπληθῶν ὀργάνων τῶν ρουμανιζόντων. Καὶ ἡ Μακεδονία θὰ ἀπαλλαγῆ τῆς θλιβεροῦς τῆς θέσεως διὰ τῆς προσθέσεως νέων ταραχοποιῶν στοιχείων!

Θὰ ἦτο πολὺ ἐνδιαφέρουσα μία ἔκθεσις λεπτομερῆς τῆς ἐπὶ τῶν προσφύγων ἐπιτροπῆς, — ἐὰν εἶχεν ἐννοεῖται, τὴν παρηρησίαν καὶ εἰλικρινεῖαν, ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας τῆς — πόσοι ἐπὶ παραδείγματι ἔμειναν ἐκ τῶν ἐκπατρισθέντων τούτων μεταναστῶν, πόσοι ἐπώλησαν καὶ ὑποζύγια καὶ τὰ πάντα, ἅτινα τόσον φιλανθρώπως τοῖς παρέσχεν ἡ ἐπιτροπὴ καὶ πόσοι διατρέφονται ἐκ τῆς διαρπαγῆς τῶν γεωργικῶν χριστιανικῶν ἀγρῶν, καταστάντες ἡ μάλιστα τῶν περιόκων Χριστιανῶν καὶ τῶν Μουσουλμάνων ἔτι.

Καὶ ὁ τρόπος, ἄλλως τε, τῆς ἐνεργείας τῆς ἐπὶ τῶν προσφύγων ἐπιτροπῆς, κατεπρόδωσε τὸν μίχιον μᾶλλον αὐτῆς πόνον, τοῦ νὰ ἐνίσχυσῃ ὅπως ἴσως ποτε τὸ Μουσουλμανικὸν στοιχεῖον, ἔστω καὶ μὲ κίνδυνον συγκρούσεως πρὸς τὸ Χριστιανικόν, ἦρκει μόνον τὰ ἀποτελέσματα νὰ ἐπεβάρυνον τὸ δευτέρον διότι, ἄλλως μὲν ἐγκατέστησαν ἐντὸς γαιῶν, διεκδικουμένων ὑπὸ Χριστιανῶν, ἄλλους δὲ ἐγκατέλειπον κατόπιν χαυριτῶν ὑποσχέσεων σχεδὸν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Ὑψίστου.

Καὶ οἱ μὲν πρώτοι, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἦλθον εἰς ρῆξιν πρὸς τοὺς Χριστιανούς, διεκδικούντας τὰς νομαὶς καὶ τοὺς ἀγρούς αὐτῶν καὶ πολλὰ θλιβεραὶ σκηναί, εἰς βάρος πάντοτε τῶν Χριστιανῶν, προσκλήθησαν καὶ θύματα οὐκ ὀλίγα τῆς ἀγριότητος τῶν νέων τούτων κατακτητῶν ἀριθμοῦνται οἱ δ' ἀπορήσαντες τροφῆς εἰς τὸν πατροπαράδοτον τρόπον πρὸς προμήθειαν τῶν ἐπιτηδείων, κατέφυγον ληστεύοντες καὶ ἀπογυμνοῦντες τοὺς Χριστιανούς.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐνιαχοῦ μία μερὶς τῶν μεταναστῶν, ἐπιδροθεῖσα εἰς τὴν γεωργίαν, συνέτεινεν εἰς τὴν βελτίωσιν αὐτῆς διὰ τῶν ὑπερτέρων τῆς γεωργικῶν γνώσεων ἀλλ' ἡ πρόδοσις αὕτη ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῆ καὶ ἄλλως, διὰ τῆς κυβερνητικῆς λ. χ. ἀρωγῆς, δὲν ἦτο δ' ἀνάγκη νὰ γείνωμεν δημιουργοὶ τόσων κακῶν, ἵνα προσέλθῃ ἐν τόσῳ μικρῶν ἀγαθῶν.

Ἄλλ' ὁ σκοπὸς ἦτο τῆς ὑψηλῆς πολιτικῆς τῶν Νεοτούρκων, καὶ ὁ σκοπὸς πάντοτε ἀγιάζει τὰ μέσα.

Καὶ διὰ τοιούτων **σοβαρῶν μέτρων** ἐμπεδοῦται ἡ τάξις ἐν τῷ Κράτει, κρατίνεται ἡ ἀσφάλεια τῆς ὑπαίθρου χώρας καὶ ἀλλομητῶν προάγεται τὸ ἔργον τῆς Νέας Τουρκίας!

ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΑ

Περὶ ἀκαριάσεως τῆς ἀμπέλου

(Phytoptus vitis)

Εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀνοίξεως παρατηροῦνται σχεδὸν εἰς πάσας τὰς ἀμπέλους ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας φύλλων τινῶν, ἔξογκώματα ἐν εἰδει κηλίδων (καρούλες) διαφόρων μεγεθῶν, ὑποστρόγγυλα συνήθως.

Αἱ κηλίδες αὐταὶ κατ' ἀρχὰς ὀλίγον ἐξέχουσι τῆς λοιπῆς ἐπιφανείας τοῦ φύλλου καὶ διατηροῦσι τὸ φυσικὸν αὐτῶν χρῶμα. Προχωροῦσης ὁμως τῆς βλαστήσεως καὶ μεγεθνομένου τοῦ προσβεβλημένου φύλλου, ἡ ἐξοίδησις αὐξάνει καὶ τὸ χρῶμα τῶν κηλίδων γίνεταί βαθύτερον πράσινον.

Τὰ ἀντιθέτως τῶν κηλίδων μέρη τῆς κάτω ἐπιφανείας εἶνε κοίλα καὶ κεκαλυμμένα ὑπὸ παχέος χνοῦς, ὅστις κατὰ τὰς ἀρχὰς εἶνε ὑπόλευκος, ἀργότερον δέ, καθόσον τὸ φύλλον αὐξάνει, μετατρέπεται εἰς λευκόν, εἴτα γίνεταί χρώματος πικροῦ καὶ τέλος βαθέος κεραμώχρου (κανελί).

Αἱ κηλίδες δὲ αὐταὶ εἶνε αἱ συχνότατα συγγεόμεναι κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς βλαστήσεως πρὶς τὰς τοῦ

* Ἄκαρι τῆς ἀμπέλου.

περονοσπόρου, ἐξ ὧν ὁμως εὐκόλως διακρίνονται πρῶτον διότι εἰς τὰς τοῦ περονοσπόρου κηλίδας ἔξογκώματα δὲν ὑπάρχουσι καὶ τὸ σπουδαιότερον δὲ ὅτι αἱ ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας λευκαὶ σακχαρώδεις ἔξανθήσεις, ἀποσπῶνται μὲν διὰ τοῦ ὄνυχος ὅταν πρόκειται περὶ περονοσπόρου, ἐν ᾧ κατ' οὐδένα τρόπον ὡς συμπεφυκυῖα μετὰ τῶν ἐπιδερμικῶν κυττάρων δύνανται ν' ἀποσπασθῶσιν εἰς τὴν περιήρως τῆς ἀκαριάσεως.

Διὰ τῶν διακριτικῶν δὲ τούτων γνωρισμάτων καὶ ὁ ἀπειρότερος τῶν ἀμπελοργῶν ἀσφαλῶς δύναται ν' ἀποφανθῇ ἂν ἡ φέρουσα τὰς κηλίδας ἀμπέλος εἶνε προσβεβλημένη ὑπὸ ἀκαριάσεως ἢ ὑπὸ περονοσπόρου.

Ὅ ὑπὸ τὰς κηλίδας χνοῦς, ἔξεταζόμενος διὰ τοῦ μικροσκοπίου, φαίνεται συγκείμενος ἀπὸ ἀπειραρίθμους τριχοειδεῖς ἀποφύσεις, αἵτινες εἶνε μονοκύτταροι προεκτάσεις τῶν ἐπιδερμικῶν κυττάρων.

Αἱ τριχοειδεῖς αὐταὶ ἀποφύσεις, ἔξογκοῦνται συνήθως κατὰ τὸ ἄκρον αὐτῶν καὶ διακλαδοῦνται, σχηματίζοντες εἶδος κλάματος, ὅπερ καταλαμβάνει τὴν κάτω ἐπιφάνειαν τῶν φύλλων, πολλάκις δὲ καὶ

αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς μίσχους, τοὺς ἔλικας καὶ τοὺς βότρυς τῶν σταφυλῶν.

Ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὑπέθετον, ὅτι τὸ αἷτιον, τὸ προκαλοῦν τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην τῆς βλαστήσεως ὀφείλετο εἰς τὴν ὑπαρξίν μύκητος παρασίτου, τὸν ὁποῖον ἐκάλεσαν Ἐρινεόν τῆς ἀμπέλου (Erineum vitis). Σήμερον ὁμως ἐξηκριβώθη ἐκ συμφώνου παρὰ πάντων τῶν ἐπιστημόνων, ὅτι τὸ αἷτιον τῆς νόσου ταύτης ὀφείλεται εἰς τὴν παρουσίαν μικροῦ ἀραχνίου τῆς τάξεως τῶν Ἀκάρων, ὅπερ εἶνε ὀρατόν εἰς τὸν γυμνὸν ὀφθαλμὸν καὶ τὸ ὁποῖον ἐκλήθη φυτοκόπτης τῆς ἀμπέλου (phytoptus vitis).

Διὰ τῶν ἐπιανελημμένων κεντημάτων αὐτοῦ ἐπέρχεται ὑπερτροφία τῶν ἐπιδερμικῶν κυττάρων καὶ τὸ παρεγγύμα παραμορφοῦται.

Τὸ γένος **φυτοκόπτης** ἀνήκει εἰς τὴν κλάσιν τῶν ἀραχνοειδῶν, εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀκάρων καὶ εἰς τὴν ὁμοιογένειαν τῶν τετραωνυχιδῶν. Ἐκ τοῦ ὀνόματος δὲ τῆς τάξεως τοῦ ἀραχνίου τούτου ὀνομάσθη καὶ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀσθένεια τῆς ἀμπέλου **Ἀκαριάσις**.

Ἡ τάξις τῶν ἀκάρων περιλαμβάνει τὰ ἀραχνοειδῆ, τὰ ἔχοντα τὴν κοιλίαν συμπεφυκυῖαν μετὰ τοῦ κεφαλοθώρακος καὶ σπῆμα κατεσκευασμένον πρὸς νύξιν καὶ ἀπομύζισιν.

Ἐκ τοῦ ὅπου ἐξέρχεται κάμπη τετράπους, ἔξακολουθοῦσα νὰ πολλαπλασιάζεται κατὰ τὴν καλοκαιρινὴν περίοδον δι' ὧν, παρθενογονικῶς.

Αἱ τετράποδες δὲ αὐταὶ κάμπη, ἐγγίζοντες τοῦ χειμῶνος, παύουσι νὰ πολλαπλασιάζονται καὶ χωρὶς νὰ μεταβάλλωσι μορφήν εἰσχωροῦσιν ὑπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ πρέμνου ἢ καὶ ἐντὸς τῶν λεπιῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ· ἔτεραί δὲ ἐγκλιέονται ἐντὸς κύστεως διαφανοῦς, ἐκ τοῦ δέρματος σχηματιζομένης, ἧτις εἰργνυται κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔαρ καὶ ἐξέρχεται ἡ κάμπη.

Ὁ φυτοκόπτης ἐν τῇ τελείᾳ αὐτοῦ μορφῇ ἔχει μῆκος 0,0004 μ.

Διὰ τῶν κεντημάτων τῶν καμπῶν παράγεται ἡ ἀκαριάσις. Ὅποταν δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὧν ἐν τινὶ κηλίδι εἶνε ἀρκετὰ μέγας, τὰ ἔξερχόμενα διὰ μεταναστεύουσι καὶ ἀπὸ φύλλου εἰς φύλλον καταλαμβάνουσι ἐνλίπε δλόκληρον τὸ φυτόν.

Εὐτυχῶς αἱ προσβολαὶ αὐτοῦ σπανίως ἀποβαίνουσι ἐπικίνδυνον, διότι τὰ φύλλα προσβαλλόμενα ἔξακολουθοῦσι λειτουργοῦντα χωρὶς ν' ἀποξηρανθῶσι.

Μόνον δὲ τότε εἶνε ἐπιβλαβής, ὅταν ἐμφανίζονται εἰς τὰς φυτείας τοῦ πρώτου ἔτους, ὅποτε τὸ φυτόν ἔχει ἀνάγκη τῆς πλήρους καὶ κανονικῆς ἀναπτύξεως τῶν φύλλων διὰ νὰ σχηματισθῶσιν αἱ ρίζαι αὐτοῦ καὶ ὅταν συνυπάρχῃ καὶ ἄλλη ἀσθένεια προκαλοῦσα τὴν ἔξασθένειαν τῶν φυτῶν.

Τὸ ἄκαρι κατὰ τὴν ἀνοιξιν καὶ τὸ θέρος, δυσκόλως

καταπολεμείται, τὸ μόνον δὲ μέσον πρὸς καταπολέμῳ αὐτοῦ ἐν περιπτώσει ὑπερέμετρου πολλαπλασιασμοῦ εἶνε ἡ ἔγκαιρος συλλογὴ καὶ καύσις τῶν φύλλων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν αἱ κηρίδες.

Κατὰ τὸν καθαρισμὸν δὲ καὶ τὸ κλάδεμα, ἡ ἐπιμελὴς συλλογὴ καὶ καύσις τῶν περιττῶν κληματιδῶν περιορίζει τὸν πολλαπλασιασμὸν αὐτοῦ.

Ἡ μετὰ τὸ κλάδεμα δὲ ἀποφλοιώσει τοῦ πρέμνου καὶ ἐπιβράχυνσις τῶν ἰσχυρῶς προσβεβλημένων ἀναδενδράδων κατὰ τὸν ἐπόμενον κλάδον καὶ ἡ θέρμανσις διὰ ζέοντος ὕδατος, ἡ γενομένη πρὸς καταπολέμῳ τῆς πυραλίδος, περὶ ἧς θὰ εἴπωμεν ἐν τῇ περιγραφῇ αὐτῆς, περιορίζουσι ὡσάυτως τὴν μεγάλην ἐπέκτασιν τῆς νόσου.

Ἡ μετὰ τὴν ἀποφλοιώσειν τοῦ πρέμνου γενομένη ἐπίχρσις διὰ διαλύσεως θειικοῦ σιδήρου, ἡ θειικοῦ ὀξέος πρὸς καταπολέμῳ τοῦ ἄνθρακος καὶ λοιπῶν κρυπτογμικῶν ἀσθενειῶν, συντελεῖ καὶ εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν διαχεμαζόντων ὑπὸ τὸν φλοιὸν ἀκάρων.

Παρατηρήθη ὡσάυτως, ὅτι αἱ ἐπανειλημμένα θειώσεις, ἐφαρμοζόμεναι ἐν ἀρχῇ τῆς βλαστήσεως, παρακαλύουσιν τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἀκάρων.

ΧΡ. Κ. ΧΡΥΣΙΔΗΣ
Γεωπόνος-Χημικός.

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΙΠΠΩΝ

Ἡ ἀξία τοῦ ζώου τούτου ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Ἐχόντες 8 ἔτη ὄντι τὴν σχέσιν τὴν ἐπισημασμένην μεταξὺ τῆς ἡλικίας καὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἵππου, δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὰς ἐξῆς πέντε περιόδους:

Περίοδος πρώτη. — Ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι 2 ἐτῶν τὸ ζῶον ἀναπτύσσεται σωματικῶς, χωρὶς νὰ εἶνε δυνάτουν νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ σπουδαίας ἐργασίας.

Περίοδος δευτέρα. — Ἀπὸ ἡλικίας 2 μέχρις 6 ἐτῶν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐξακολουθεῖ ἡ σωματικὴ ἀνάπτυξις τοῦ ἵππου, ἀλλ' αἱ δυνάμεις αὐτοῦ εἶναι ἀρκεταί, ὥστε νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ σπουδαίας ἐργασίας.

Περίοδος τρίτη. — Ἀπὸ ἡλικίας 6 μέχρις 11 ἐτῶν. Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τελειοποιεῖται ἡ σωματικὴ ἀνάπτυξις τοῦ ἵππου καὶ φθάνει εἰς τὸν ἰστέον αὐτῆς βαθμὸν.

Περίοδος τετάρτη. — Ἀπὸ 12 μέχρι 15 ἐτῶν. Ἀρχεταὶ ἡ κατὰπτωσις τῶν σωματικῶν δυνάμεων.

Περίοδος πέμπτη. — Πέραν τῶν 15 ἐτῶν. Αὕτη εἶνε ἡ γεροντικὴ ἡλικία, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ δυνάμεις τοῦ ἵππου καταπίπτουσι καὶ ἐξαντλοῦνται ταχέως.

Εἰς τὰς πέντε ταύτας περιόδους ἀντιστοιχοῦσιν ἀκριβῶς οὕτως αἱ εἰσερχόμεναι ἐν τῇ ὀδοντοφυίᾳ μεταβολαί, αἱ

ὁποῖαι μέχρι μὲν τῆς ἡλικίας τῶν 20 ἐτῶν εἶνε οὐσιώδεις καὶ καταφανεῖς, πέραν δὲ ταύτης ἐποισιῶδεις καὶ δυσδιάγνωστοι.

Ἡμεῖς ἐνταῦθα θέλομεν ἐξετάσῃ τὰς μεταβολάς, αἱ ὁποῖαι ἐπέρχονται κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας περιόδους, ἧτοι μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 11 ἐτῶν, παρέχοντες οὕτως εἰς τὸν γεωργὸν μέσον ἀσφαλές πρὸς εὐρέσιν τῆς ἡλικίας ἑνὸς ἵππου.

Ὁς ὁ ἄνθρωπος, οὕτω καὶ ὁ ἵππος ἔχει δύο ὀδοντοφυίας. Οἱ ὀδόντες τῆς πρώτης εἶνε μικρότεροι, στενωτέροι καὶ λευκότεροι τῶν ὀδόντων τῆς δευτέρας· μεταξὺ δὲ τῆς στεφάνης — ἧτοι τοῦ ὄρατου, μέρους τοῦ ὀδόντος — καὶ τῆς ρίζης, οἱ ὀδόντες τῆς πρώτης ὀδοντοφυίας ἔχουσι στενωσίαν, τῆς ὁποίας στεροῦνται οἱ ὀδόντες τῆς δευτέρας. Ἀπομακρύνοντες λοιπὸν ἀπ' ἀλλήλων τὰ δύο χεῖλη τοῦ ἵππου, βλέπομεν τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα τῶν ὀδόντων καὶ ἀμέσως ἐννοοῦμεν ἂν ὁ ἵππος ἔῃ τοῖς ὀδόντας τῆς πρώτης ἢ τῆς δευτέρας ὀδοντοφυίας. Ἴνα δὲ ἐξετάσωμεν τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ὀδόντων, σύρομεν ἐλαφρῶς τὴν γλῶσσαν τοῦ ζώου πρὸς τὰ ἔξω, οὕτω δὲ ἀναγκάζομεν τὸν ἵππον νὰ ἔχη τὸ στόμα ἀνοιχτὸν καὶ δυνάμεθα τότε, παρατηροῦντες τοὺς *τομεῖς*, νὰ ὀρίσωμεν τὴν ἡλικίαν κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας περιόδους.

Ἐν ἑκάστῃ σιαγῶν ὑπάρχουσιν ἔξ τομεῖς· οἱ ἐν τῷ μέσῳ εὐρισκόμενοι δύο ὀνομάζονται *μεσαῖοι*, ἑκατέρωθεν τούτων ὑπάρχουσιν οἱ δύο *παράμεσοι* καὶ ἑκατέρωθεν τῶν παραμέσων οἱ δύο *ἄκροι* τομεῖς.

Τὸ ἄνω μέρος τῆς στεφάνης παρουσιάζει κοιλότητα, τῆς ὁποίας τὸ βάθος εἶνε ἐστρωμένον διὰ μιλίου, τῆς γνωστῆς λευκῆς οὐσίας τῶν ὀδόντων. Ἐφ' ὅσον ἡ ἡλικία τοῦ ἵππου προχωρεῖ, τὰ ἄκρα τῆς κοιλότητος φθείρονται καὶ τὸ ἄνω μέρος τοῦ ὀδόντος καθίσταται ὀλίγον κατ' ὀλίγον λείον. Τοῦτο ὀνομάζεται *ἀπολείανσις* τοῦ ὀδόντος. Οἱ ὀδόντες φθείρονται κατὰ τρία χιλιοστόμετρα κατ' ἔτος, ἀλλ' ἐπειδὴ ταυτοχρόνως ἐξέρχονται ἐκ τῶν φατωμάτων αὐτῶν κατὰ τρία ἐπίσης χιλιοστόμετρα, τὸ μήκος τῆς στεφάνης μένει πάντοτε τὸ αὐτό.

Πρὸς καθορισμὸν τῆς ἡλικίας τοῦ ἵππου διὰ τῶν ὀδόντων λαμβάνονται ἕπ' ὄψιν τὰ ἐξῆς:

α') Ἐκφυσις, ἀπολείανσις καὶ πτώσις τῶν ὀδόντων τῆς πρώτης ὀδοντοφυίας.

β') Ἐκφυσις καὶ ἀπολείανσις τῶν ὀδόντων τῆς δευτέρας ὀδοντοφυίας.

Περίοδος πρώτη. — Ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρις ἡλικίας 2 ἐτῶν. Ἐκφυσις καὶ ἀπολείανσις τῶν ὀδόντων τῆς πρώτης ὀδοντοφυίας.

Περίοδος δευτέρα. — Ἀπὸ 2 μέχρις 6 ἐτῶν. Πτώσις τῶν ὀδόντων τούτων καὶ ἐκφυσις τῶν ὀδόντων τῆς δευτέρας ὀδοντοφυίας.

Περίοδος τρίτη. — Ἀπὸ 6 μέχρις 11 ἐτῶν. Ἀπολείανσις τῶν ὀδόντων τῆς δευτέρας ὀδοντοφυίας.

Ἐξετάσωμεν ἤδη τὰς διαφόρους φάσεις, τὰς ὁποίας παρουσιάζει ἑκάστη περίοδος.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ

Ὁ πῶλος κατὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ στερεῖται ὀδόντων. Ἀπὸ τῆς 5ης δὲ μέχρι τῆς 10ης ἡμέρας ἐκφύονται οἱ μεσαῖοι τομεῖς ἀμφότερων τῶν σιαγῶνων. Ἀπὸ τῆς 30ης μέχρι τῆς 40ης ἐκφύονται οἱ παράμεσοι ἀμφότερων τῶν σια-

γόνων, και από του 6ου μέχρι του 9ου μηνός εμφανίζονται οι δύο άνω και οι δύο κάτω άκροι τομείς.

Ἡ εἰκὼν 1 δεικνύει τοὺς παραμέσους, σχεδὸν ἰσομεγέθεις πρὸς τοὺς μεσαίους. Ἀὐτὴ εἶνε ἡ ἡλικία τῶν 6 μηνῶν.

Ἡ εἰκὼν 2 δεικνύει τοὺς δώδεκα τομείς τῆς πρώτης ὀδοντοφυΐας, ἀνά ἕξ ἐξ ἐκατέραν σιαγόνα. Ἐπὶ τῆς ἐπι-

φανείας αὐτῶν εὐκόλως διακρίνονται αἱ κοιλότητες, οἱ δὲ ἄκροι τομείς εἶνε σχεδὸν ἰσομεγέθεις πρὸς τοὺς παραμέσους. Ἀὐτὴ εἶνε ἡ ἡλικία τῶν 10 μηνῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἠρξάτο ἤδη ἡ ἀπολείανσις τῶν τεσσάρων μεσαίων, οἱ ὅποιοι μέχρι τοῦ 12ου μηνός ἀπολείωνται τελείως ἐντὸς δὲ τῶν ἕξ πρώτων μηνῶν τοῦ δευτέρου ἔτους ἀπολείωνται οἱ τέσσαρες παράμεσοι καὶ κατὰ τοὺς ἕξ

Εἰκὼν 1

Εἰκὼν 2

Εἰκὼν 3

ἀμέσως κατόπιν μῆνας ἀπολείωνται οἱ ἄκροι τομείς.

Ἐν τῇ ἐκόνι 3 ἡ ἀπολείανσις ὅλων τῶν τομῶν εἶνε συντελεσμένη. Τὸ ζῶον εἶνε ἡλικίας 2 ἐτῶν.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

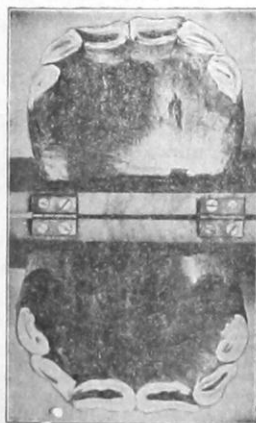
Κατὰ τοὺς ἕξ μῆνας τοῦ τρίτου ἔτους πύπτουσι οἱ τέσσαρες μεσαῖοι καὶ ριζοῦνται οἱ τέσσαρες μεσαῖοι τῆς δευ-

τέρας ὀδοντοφυΐας, οἱ ὅποιοι ἀναπτύσσονται τελείως κατὰ τοὺς ἀμέσως ἐπομένους ἕξ μῆνας.

Ἡ εἰκὼν 4 δεικνύει τοὺς τέσσαρες μεσαίους τῆς δευτέρας ὀδοντοφυΐας. Οὗτοι εἶνε πολὺ ἰσχυρότεροι τῶν ἄλλων καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν κοιλότης εἶνε εὐκόλως ὁρατὴ.

Ἀὐτὴ εἶνε ἡ ἡλικία τῶν 8 ἐτῶν.

Κατὰ τοὺς ἕξ τελευταίους μῆνας τοῦ 4ου ἔτους πύπτου

Εἰκὼν 4

Εἰκὼν 5

Εἰκὼν 6

οἱ τέσσαρες παράμεσοι καὶ φύονται οἱ τῆς δευτέρας ὀδοντοφυΐας.

Ἡ εἰκὼν 5 δεικνύει τὴν κοιλότητα τῶν τεσσάρων με-

σαίων καὶ τῶν τεσσάρων παραμέσων. Ἀὐτὴ εἶνε ἡ ἡλικία τῶν 4 ἐτῶν.

Κατὰ τοὺς τέσσαρες τελευταίους μῆνας τοῦ πέμπτου

έτους, πλέτουν οι τεσσαράς άκροι και φύονται οι της δευτέρας όδοντοφυΐας.

Έν τή εικόνη 6 ή αντίκατάστασις και των δώδεκα τομέων είνε συντελεσμένη. *Αυτή είνε ή ηλικία των 5 ετών.*

Κατά την ηλικίαν ταύτην είνε τελείως ανεπτυγμένοι και οι κυνόδοντες, οι όποιοι ευρίσκονται εις τά μεταξύ των τομέων και τραπεζιτών διαστήματα. Τών όδόντων τούτων στερούνται αι φορβάδες.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ

Είδομεν ότι κατά τās δύο πρώτας περιόδους ή έκφυσις και ή άπολειανσις των τομέων έγέγοντο ταυτοχρόνως, πρώτον μόν των τεσσάρων μεσαίων, εϊτα των τεσσάρων άκρων τομέων. 'Αλλ' ή άπολειανσις των όδόντων της δευτέρας όδοντοφυΐας δέν συντελείται κατά την αυτην ταξιν, αλλ' άπολειαινόνται πρώτον οι δύο μεσαίοι, εϊτα οι δύο παρά-

μεσοι και τελευταίοι οι δύο άκροι τής κάτω μόνον σιαγόνας, και μετά ταύτα κατά την αυτην πιξιν άπολειαινόνται οι τομεις και της άνω σιαγόνας.

Αί τρεις αυται εϊκόνες δεικνύουσι την άπολειανσιν των τομέων της κάτω σιαγόνας. 'Η μόν εϊκών 7 δεικνύει την άπολειανσιν των δύο μεσαίων (6 ετών), ή εϊκών 8 την των δύο παραμέσων και ή εϊκών 9 την άπολειανσιν των δύο άκρων τομέων.

Κατά τό έννατον έτος γίνεται ή άπολειανσις των δύο μεσαίων της άνω σιαγόνας, κατά τό δέκατον έτος ή των δύο παραμέσων και κατά τό ένδέκατον τέλος έτος της ηλικίας άπολειαινόνται οι δύο άκροι.

Όφειλομεν να προσθέσωμεν ότι τά άνωτέρω δέν διεξάγονται πάντοτε μεθ' ής έξετέλησαν κανονικότητος. Τοϋ ίππου, επί παραδειγματι, του θυμοειδούς και δυσηγιου, οι μεσαίοι και οι παράμεσοι της άνω σιαγόνας φθειρόνται περισσότερο των της κάτω υπάρχουσιν ίππου, των όποιων

Εϊκών 7

Εϊκών 8

Εϊκών 9

ή κοιλότης των όδόντων είνε βαθύτερα της συνήθους και έπομένως, έν ό ουτοι είνε ηλικίας 8 ή 9 ετών, φαίνονται 6 ή 7 έτών υπάρχουσιν άλλοι, των όποιων οι όδόντες δέν ιχουσι κανονικην διεύθυνσιν, τουθ' όπερ καθιστά δυσχερή τον καθορισμόν της ηλικίας αυτών. 'Αλλ' αι περιπτώσεις αυται είναι εξαίρέσεις και έπομένως ό γεωργός δύναται σχεδόν πάντοτε να βασίζηται εις όσα άνωτέρω έξεθέσαμεν.

Χάριν ευκολίας παρέχομεν τοις αναγνώσταις ήμών τον έξης συγκεφαλαιωτικόν πίνακα.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ : ΑΠΟ 0 ΜΕΧΡΙ 2 ΕΤΩΝ

Όδόντες της πρώτης όδοντοφυΐας.

*Από της 0ης μέχρι της 10ης ήμέρας, έκφυσις των τεσσάρων μεσαίων.

*Από της 20ης μέχρι της 40ης, έκφυσις των τεσσάρων παραμέσων.

*Από του 6ου μέχρι του 9ου μηνός, έκφυσις των τεσσάρων άκρων τομέων.

Εις την ηλικίαν ένός έτους, άπολειανσις των τεσσάρων μεσαίων.

Εις την ηλικίαν ένός έτους και ήμισος, άπολειανσις των τεσσάρων παραμέσων.

Εις την ηλικίαν 2 έτων, άπολειανσις των τεσσάρων άκρων τομέων.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ : ΑΠΟ 2 ΜΕΧΡΙ 6 ΕΤΩΝ

Όδόντες της δευτέρας όδοντοφυΐας

*Από του 2ου έτους και ήμισος μέχρι του 3ου, έκφυσις των τεσσάρων μεσαίων.

*Από του 3ου και ήμισος έτους μέχρι του 4ου, έκφυσις των τεσσάρων παραμέσων.

*Από του 4ου και ήμισος μέχρι του 5ου, έκφυσις των τεσσάρων άκρων τομέων.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ : ΑΠΟ 6 ΜΕΧΡΙ 11 ΕΤΩΝ

Έκφυσις των κυνόδόντων.

6ον έτος, άπολειανσις των δύο κάτω μεσαίων.

7ον έτος, άπολειανσις των δύο κάτω παραμέσων.

8ον έτος, άπολειανσις των δύο κάτω άκρων τομέων.

9ον έτος, άπολειανσις των δύο άνω μεσαίων.

10ον έτος, άπολειανσις των δύο άνω παραμέσων.

11ον έτος, άπολειανσις των δύο άνω άκρων τομέων.

→ Η ΕΛΑΙΑ ←

Ἡ λίπανσις τῆς ἐλαίας

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Ἀνοίγομεν μεγάλον λάκκον, τοῦ ὁποίου τὰς πλευρὰς κτίζομεν μὲ πέτρας, τὸ δὲ πάτωμα αὐτοῦ ἀφίνοντες ὀλίγον κατοφερές, στρώνομεν ἢ μὲ πλάκας ἢ μὲ πηλόν· ἔμπροσθεν δὲ τοῦ λάκκου πολὺ πηλόν αὐτοῦ ἀνοίγομεν ἄλλον μικρὸν λιθόκτιστον, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ μαζεύονται τὰ οὖρα ἢ ὑγρὰ τῶν βροχῶν τὰ ὁποῖα θὰ στραγγιζῶσιν εἰς τοὺς σωροὺς τῆς κόπρου. (Διὰ τὰ συλλέγονται εὐκόλως τὰ οὖρα, πρέπει νὰ ῥιπτομεν ἐντὸς τῶν σταύλων τῶν ζώων ἄφθονα ἄχυρα ἢ ξηρὰ χόρτα, τὰ ὁποῖα καὶ ὡς ἀχυροστρωμνὴ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὰ ζῶα καὶ προσέτι, ἀπορροφῶντα τὰ οὖρα αὐτῶν καὶ ἀναμυγνύμενα μετὰ τῆς κόπρου, καθιστῶσιν αὐτὴν πλουσιωτέραν διὰ τῶν ἀφθόνων συστατικῶν, τὰ ὁποῖα ἔμπεριέχουσιν). Ἐντὸς τοῦ μεγάλου λάκκου ῥιπτομεν τὴν κόπρον, μεταφέροντες αὐτὴν ἐκ τοῦ σταύλου, καὶ ἐν ὄσφ ἀνυψῶνται ὁ σωρὸς αὐτῆς, ῥιπτομεν ἐπ' αὐτῆς χῶμα, εἰς πᾶσαν δὲ προσθήκην κόπρου πατεῖται καλὰ ὁ σωρὸς καὶ σκεπάζεται ἐπίσης μὲ χῶμα ἢ μὲ ψάθας ἢ στανίδας καὶ ἐπ' αὐτῶν θέτομεν μεγάλας πέτρας.

Ὅταν δὲ εἶναι ἀνάγκη, ἴνα καθ' ὅλον τὸ θέρος μὲνη ἢ κόπρος ἐντὸς τοῦ λάκκου καὶ ὁ καιρὸς εἶναι ξηρὸς, βρέχομεν καλῶς τὸν σωρὸν ἀπὸ ἐπάνω ἢ μὲ τὸ ὑγρὸν, τὸ ὁποῖον ἔρρουσεν ἐντὸς τοῦ μικροῦ λάκκου, ἢ εἰν δὲν ἔρρουσε μὲ νερὸν καθαρὸν.

Ὅταν πρόκηται νὰ βρέξωμεν τὸν σωρὸν, ξεσκεπάζομεν τὴν κόπρον καὶ ἐπανασκεπάζομεν αὐτὴν μετὰ τὸ πότισμα. Καλὸν ὁ κοπροσωρὸς νὰ ἴναι πάντοτε ὑπὸ σκιὰν δένδρων ἢ ἄλλων σκεπασμάτων. Ἡ συχνὴ ἀνακίνησις τοῦ σωροῦ τῆς κόπρου βλάπτει, διότι δύνανται νὰ χάσῃ μέρος τῶν συστατικῶν αὐτῆς, τοιοῦτοτρόπως δέ, ἔχοντες ἐτοιμὴν τὴν κόπρον, δυνάμεθα εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς λιπάνσεως νὰ ἐξάγωμεν αὐτὴν ἐκ τοῦ λάκκου καὶ χρησιμοποιοῦμεν εἰς τὰ δένδρα ὡς ἀνωτέρω ἐξηγήσαμεν.

Ἐκ τῶν προειρημένων συνάγομεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ φυσικὰ λιπάσματα δίδουν πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα καὶ ὅτι εἶναι ἄξια πάσης συστάσεως. Ἄξια ὡσαύτως ὄχι μικρότερας συστάσεως, ἴσως δὲ καὶ μεγαλειτέρας, τυγχάνουν τὰ χημικὰ λιπάσματα· λέγω δὲ μεγαλειτέρας, διότι τὰ φυσικὰ λιπάσματα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι περιέχουν ἐν μικρᾷ ἀναλογίᾳ τὰ διὰ τὸ φυτὸν ἀπαιτούμενα θρεπτικὰ συστατικά, χάνουν προσέτι ἐξ αὐτῶν ὄχι μικρὰν ποσότητα ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων καὶ τῆς ἀτμοσφαι-

ρας καὶ διότι πρὸ τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν ἀπαιτεῖται κατάλληλος πρὸς τοῦτο, ὡς προείπον, προπαρασκευή, ἢ ὁποῖα καλ' ἔκγονον καὶ χρόνον ὄχι ὀλίγον ἀπαιτεῖ. Καὶ ἡ δαπάνη δὲ πολλάκις τῶν φυσικῶν λιπασμάτων εἶναι ὑπέρογκος, καὶ μάλιστα ὅταν ἐκτὸς τοῦ δυσχερέτου ἐπιβαρύνονται καὶ μὲ μετακομιστικὰ ἔξοδα. Ἐν ᾧ τὰ χημικὰ λιπάσματα καὶ θρεπτικὰ ουστατικά ἐν μεγάλῃ ἀναλογίᾳ περιέχουν, καὶ οὐδεμίαν ἄλλην προπαρασκευὴν ἀπαιτοῦν, ἀλλὰ ἐτοιμα αὐτὰ καθ' ἑαυτά, δὲν περιμένουν ἄλλο τι, εἰμὴ τὸν γεωργὸν διὰ νὰ τὰ χρησιμοποίησῃ προσηκόντως καὶ ἐν δέοντι.

Πρέπει ὅμως νὰ προσεθῆ ἔνταυθα, ὅτι καλὸν εἶναι εἰς ἐδάφη, τὰ ὁποῖα στεροῦνται τοῦ σπουδαιότητος συστατικοῦ τῆς χωμιάδος, νὰ ἀναμυγνύονται τὰ χημικὰ λιπάσματα μετὰ φυσικῶν καὶ τοῦτο διὰ νὰ βελτιώνηται ἡ ποιότης τοῦ χῶματος.

Τὸ ἐπ' ἐμοὶ δὲν διατάζω νὰ συστήσω ἐκθνήμως εἰς ἅπαντας τοὺς γεωργοὺς τὴν χρῆσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων, ἔχον ὅτ' ὄνιν ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων πλεονεκτημάτων, καὶ τὸ εἶκονον αὐτῶν ἔνεκα τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἀπὸ παντὸς εἰσαγωγικοῦ δόσμου ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως.

Κατὰ τὸ ἐλὶ θύρας νέον γεωργικὸν ἔτος θέλω προβῆ εἰς συγκριτικὰ πειράματα ἐπὶ τῶν διαφόρων λιπασμάτων, τῶν ὁποίων τὰ πορίσματα, Θεοῦ θέλοντος, δὲν θέλω βραδύνει νὰ ἀνακοινώσω πρὸς τοὺς φίλους συνδρομητὰς τῆς «Δήμητρας».

Ταῦτα περὶ λιπάνσεως.

Τὸ κλάδευμα τῆς ἐλαίας.

Ἡ ἐλαία ὅταν καλλιεργῆται, καὶ λιπαίνεται καλῶς, ἐνδυναμουμένη, ἀναδίδει καὶ πολλοὺς νέους βλαστοὺς, τοὺς ὁποίους ὅταν ἀφίνωμεν καὶ δὲν κλαδεύομεν αὐτοὺς, δὲν γίνεται τέλειος ὁ ἀερισμὸς καὶ ὁ ἥλιασμός τῶν κλάδων, ὁ ὁποῖος διευκολύνει τὴν καρποφορίαν· ὁ δὲ ἐλαιόκαρπος ἔνεκα τῆς καρποφορήσεως ὅλων τῶν δευτεροετῶν κλαδίσκων, μένει πολὺ μικρὸς μὲ ἀπόδοσιν πτωχὴν εἰς ἔλαιον, ὑποβαλλόμεθα δὲ καὶ εἰς πολλὰ ἔξοδα, ἴνα συγκομισώμεν αὐτόν, ἔνεκα τῆς μικρότητος αὐτοῦ· τὸ δὲ δένδρον, ἔνεκα τῆς ὑπερβολικῆς καρποφορίας, μόλις δυνάμενον νὰ θρέψῃ τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, μένει καχεκτικὸν καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀναβλαστήνῃ καὶ νέους βλαστοὺς, ἴνα καρποφορήσῃσι τὸ ἐπιπλέον ἔτος· ὡς ἐκ τούτου ἡ καλὴ καλλιέργεια καὶ λίπανσις τῆς ἐλαίας πρέπει νὰ συνοδεύηται καὶ μὲ ἐτήσιον κλάδευμα· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐπειδὴ οἱ κλάδοι θὰ ἀερίζονται καὶ θὰ ἡλιάζονται τελειότερον, δύνανται καὶ καρποφορίαν σταθερὰν νὰ ἔχητις καὶ ὁ ἐλαιόκαρπος γενόμενος καλλίτερος καὶ

ὄρμαζων τελειότερον νὰ γίνηται πλουσιώτερος εἰς ἔλαιον καὶ νὰ συγκομίζηται ἔνεκα τοῦ μεγέθους αὐτοῦ εὐκολώτερον καὶ εὐθηνότερα· τὸ δὲ δένδρον ἔνεκα τῆς ἀφαιρέσεως τῶν περιττῶν καὶ ξηρῶν κλάδων καὶ βλαστῶν αὐτοῦ, ἀναδίδει ὁμοῦ μὲ τὴν καρποφορίαν νέους βλαστοὺς διὰ νὰ καρποφορήσῃσι τὸ ἐπιόν ἔτος.

Δυστυχῶς ὅμως εἰς τὴν περιφέρειάν μας, ἐκτός τοῦ ὅτι ἐλάιστοι εἶναι οἱ γωνρίζοντες τὴν συστηματικὴν κλάδευσιν τῆς ἐλαίας (εἰς πολλὰ μέρη δὲ καὶ οὐδόλως γνωρίζουσιν αὐτήν) προσεῖτε ἐπικρατεῖ καὶ ἡ πρόληψις ὅτι ἡ ἐλαία δὲν πρέπει νὰ κλαδεύηται κατ' ἔτος, εἰ μὴ ἀνὰ δύο ἢ τρία, καὶ ὅτι ὅταν κατ' ἔτος κλαδεύηται, τὸ δένδρον καίεται καὶ ἡ καρποφορία αὐτοῦ γίνεται ὀλίγη (καὶ ἔχουσι δίκαιον, διότι, ἐπειδὴ δὲν γνωρίζουσι τὸν τρόπον τοῦ κλαδεύματος, ἀντὶ ὠφελείας ζημιῶν πρόξενον γίνονται εἰς αὐτό). Ὡς ἐκ τούτου δὲ βλέπει τις ἐλαιῶνας ἐπὶ 10 καὶ 15 ἔτη μὴ κλαδευθέντας καὶ μὲ ἐλαίας ὑπικόμεους μὲ πολλὰς διασταυρώσεις μὲ τρεῖς τέσσαρας κορμούς, γεμάτους ἀπὸ ξηρὰ καὶ πολλὰ χονδροειδῆ ξύλα, νὰ ἀνθίζουσι καὶ ἔνεκα τοῦ ἀτελοῦς ἀερισμοῦ καὶ ἡλιασμοῦ τῶν κλάδων νὰ μὴ δένωσι τὸν καρπὸν. (Μάλιστα πολλοὶ τῶν γαιοκτημόνων μας, ἔχοντες φυτεῖσαι πολὺ σφικτὰ τὰ δένδρα των, ἔχουσι καὶ τὴν πλεονεξίαν νὰ μὴ ξυλόνωσι καὶ ἀραιώνωσι αὐτά, ἐνῶ αἱ ἐλαῖαι τότε εὐδοκίμοισι καὶ ἀναπτύσσονται μεγάλως, ὅταν ἐμφυτεύονται εἰς ἀπόστας 14—15 βημάτων ἀπ' ἀλλήλων, ἥτοι εἰς ἕν στρέμμα δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχωσι περισσότερα τῶν 12—15 δένδρων· καὶ ἂν ὑπάρχωσι, πρέπει νὰ ξυλόνωται καὶ ἀραιώνωται διὰ νὰ ἀερίζηται καὶ ἡλιάζηται τελειότερον ὁ ἐλαιῶν).

Ἐκ τῶν ἐχόντων ἐλαιῶνας φίλων μου καὶ μὴ κλαδεύοντας αὐτούς, ἤκουον νὰ μοι παραπονῶνται ὅτι, ἐνῶ καλλιεργοῦσι καὶ λιπαίνουσι καλῶς τὴν ἐλαίαν των, αὐταὶ μολονότι κατὰ τὴν ἀνθισιν προμηνύουσιν ἀφθόνους καρποφορίας, δὲν δένουν τὸν καρπὸν, ἢ δένουν μὲν αὐτὸν, ἀλλὰ παραμένει μικρὸς καὶ πτωχὸς εἰς ἔλαιον· εἰς τούτους ὑπέδειξα ὡς μόνην θεραπείαν τοῦ κακοῦ τὸ ἐτήσιον κλάδεμα τῶν δένδρων των. Ἄλλ' ἡ περὶ τοῦ κλαδεύματος ἐσφαλμένη γνώμη των, τοὺς ἀπέτρεψεν ὅπως ἐφαρμοσῶσι τὴν ὑπ' ἐμοῦ ὑποδειχθεῖσαν θεραπείαν. Διὰ νὰ βεβαιωθῆτε δέ, φίλοι ἀναγνώσταί, πόσον βαθεὺς εἶναι ἐρριζωμένη ἡ εἰς πάντας πρόληψις ὅτι ἡ ἐλαία δὲν πρέπει νὰ κλαδεύηται κατ' ἔτος, θά σᾶς ἀναφέρω εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος δύο παραδείγματα.

(ἀκολουθεῖ)

Ἐν Ἀζαρίφ

Π. Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ
Κτηματίας

Τὴν λαμπράν ταύτην μελέτην ὀφειλομένην εἰς τὸν ἐν Προύση γεωπόνον καὶ ἐκτακτὸν τῆς «Δημητρας» συνεργάτην, μοναδικὸν δὲ ἐπιστήμονα σηροτρόφον κ. Στ. Στυλιανίδην.

Ἐκ τῆς λεπτομεροῦς ἐν προηγουμένοις 2 φυλ. (ἀριθ. 6 καὶ 7) τῆς «Δημητρας» περιγραφῆς τοῦ ἐν Προύσῃ Σηροτροφικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ τῆς δράσεως αὐτοῦ, θὰ ἐπιέστη ὁ ἐφεύρη ἀναγνώστης καὶ θὰ ἐξήγαγε, δίκην συμπεράσματος, ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶνε πασιφανές καὶ τὸ ὁποῖον δύναται τις νὰ εἴπῃ *ἀνευ ὑπερβολῆς*, ὅτι ἡ ἰδρύσις τῆς Σηροτροφικῆς ταύτης Σχολῆς ἀπέδωκεν εἰς τὴν σηροτροφίαν, τὴν πλουτοφόρον ταύτην βιομηχανίαν, τοῦ βιλαγιετίου Προύσης τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς εὐδοκίμησιν καὶ ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα :

α') *Τὴν αὔξησιν* τῆς παραγωγῆς τῶν βομβύκων ἐκ τῆς μονάδος εἰς τὸ πενταπλοῦν (δηλ. τὸν πενταπλασιασμόν τῆς παραγωγῆς). διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἰδρύσεως τῆς σχολῆς (1888), ἡ ἔτησιον παραγωγή τῶν κουκουλιῶν τῆς Τουρκίας δὲν ἀνήρχετο εἰς 4,500,000 χιλιγράμμων, ἐν ᾧ σήμερον ἀνήλθεν εἰς τὸ σημαντικὸν ποσὸν τῶν 18 ἑκατομ. χιλιγράμμων.

β') *Τὴν παντελῆ* ἐξαράνησιν ἀνεπιτρεπτεῖ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ξένων μεταξοσπῶρων ἰσόπλου ποιότητος ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν διὰ σπόρων *ἐξαίρετου ποιότητος*, διαλεγομένων ἤδη ἰσὸ τῶν ἰθαγενῶν ποροποιῶν κατὰ τὸ *νέον σύστημα Παστέρ*· καὶ

γ') Τὸ καὶ μᾶλλον σπουδαιότερον, τὴν *ἐξαγωγήν* τῶν ἰθαγενῶν μεταξοσπῶρων οὐ μόνον εἰς τὰς ἄλλας ἐπαρχίας τῆς Αὐτοκρατορίας, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἔξωτερικόν, τὴν Βουλγαρίαν, Ἑλλάδα, Καύκασον, Περσίαν, Ρωσικὸν Τουρκεστάν κλπ. καὶ αὐτὴν ἐν τῇ Γαλλίᾳ, μεγάλου ποσότητος οὐγγίων (κυτίων τῶν 25 ἢ 30 γραμ.) 221,879 κυτία κατὰ τὸ 1900 ἀξίας δηλ. 1 ἑκατομ. περίπου φράγκων χρυσοῦν. Βεβαίως παραδεχόμεθα ὅτι ἡ σηροτροφία καὶ ἡ βιομηχανία τῶν μεταξοσπῶρων ἐν τῷ νομῷ Προύσης ἠδυνήθη νὰ ὑπερληθῇσιν νικηφόρος τὰς σκληρὰς σηροτροφικὰς δοκιμασίας, ἀπ' οὗ δίσχεσι, μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἀγόνων χάρις εἰς τὴν ὄντως ἀξιοθαύμαστον ἐπιμονὴν καὶ ἰδιοφυίαν τῶν σηματοκρωτῶν ἡμῶν καὶ τῶν Κίτων, ἀλλὰ πρὸ παντός, ὡς θὰ ἴδωμεν κατοπινῶ, τὰ εὐάρεστα ταῦτα καὶ ἀξιοθαύμαστα ἀποτελέσματα, τὰ προσπορίσαντα τὴν δημουργίαν ὀλοκλήρως περιουσιῶν εἰς τοὺς ἀγωνισθέντας, ὀφείλονται εἰς τὴν ἐπιτυχή προτομολίαν καὶ πατρικὴν φροντίδα τοῦ Δημοσίου Ὁθωμ. Χρέους.

Αἱ ἐπιθεοῦσαι, ὡς γνωστὸν, κατοπιν σηροτροφικῆς παρακομίου ἐπανατάσεως καὶ συνεπείᾳ ταύτης ἡ ἀνακάλυψις κατὰ τὸ 1865 ὑπὸ τοῦ σοφοῦ τῆς Γαλλίας τέκνου, τοῦ L. Pasteur, τῶν αἰτίων τῶν ἀσθενειῶν τοῦ μεταξοσκόληκος καὶ ἐπομύνης καὶ τοῦ τρόπου τῆς προφυλάξεως καὶ καταπολεμήσεως αὐτῶν, νεότερα αὐτὰ ἐφευρέσεις ἐν τῇ σηροτροφίᾳ ἔνεκεν ἀπ' ἐνός τοῦ ἐφαρμοσμοῦ αὐτῶν καὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν ἀπ' ἐτέρου, ἤρξαντο νὰ γίνονται ἐπιτρόδοι καὶ ἀμέσως νὰ τίθενται εἰς ἐφαρμογὴν ὑπὸ τῶν σηροτρόφων, κατὰ πρότερον τῆς Γαλλίας· τα-

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΑ

(συνέχεια ἐκ τοῦ ἐπ' ἀριθ. 7 φυλλαδίου)

Εἶδη μελισσῶν καὶ χαρακτηριστῆρες αὐτῶν.

Ἡ μέλισσα κατατάσσεται ὑπὸ τῶν ἐντομολόγων εἰς τὴν τάξιν τῶν ὑμενοπτέρων, εἰς ἣν καὶ ὅλα τὰ μελισσοειδῆ ἀνήκουσιν.

Ἡ Κερκροσία ἢ Ἑλληνικὴ μέλισσα θεωρουμένη ὡς μη-τρο ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν μελισσῶν, εἶνε πολὺ ἀσθενεική.

Ἡ μαύρη, ἢ κοινὴ μέλισσα, εἶνε ἢ μᾶλλον διαδεδομένη ἐν Εὐρώπῃ, εἶνε ἀρκετὰ γόνιμος, καλὴ συλλέκτρια μέλιτος, εἶνε πολὺ ἥμερος, δὲν σηματοῦρει εἰκόλως, οὐδὲ ἔχει μεγάλην κλίσιν εἰς τὴν συλλογὴν προσπόλεως, δι' ὃ καὶ συνιστάται ἀπὸ ὄλους τοὺς μελισσολόγους.

Ἡ Κυπριακὴ μέλισσα, ἢ βασιλίσα, τῆς ὁποίας εἶνε πολὺ γόνιμος, αἱ δὲ ἐργάτιδες πολὺ ἐργατικά, δίδουσιν ἀρκετὸν εἰσόδημα ἐν περιπτώσει σμηνουργίας, κατασκευάζουσιν ἄνω τῶν ἑκατῶν βασιλικῶν κελλιῶν, ἔχουσιν ὅμως τὸ ἐλάττωμα τῆς ληθασιῶς.

Ἡ Ἀγριπτικὴ μέλισσα, αὕτη σηματοῦρει εἰκόλως κατασκευάζει ἀρκετὰ βασιλικά κελλία ἢ δὲ βασιλίσσά τῆς διακρίνεται διὰ τὴν εὐκρινσίαν τῆς

Ἡ Παλαιστεινικὴ μέλισσα δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν Κυπριακὴν παρὰ μόνον εἰς τὴν ἀριθμὸν τῶν βασιλικῶν κελλιῶν ἢ πρῶτῃ κατασκευάζει ἄνω τῶν 300 κελλιῶν ἐν περιπτώσει σμηνουργίας.

Ἡ Ἰταλικὴ ἢ κηρινὴ μέλισσα εἶνε ἐπιμήκης καὶ μὲ κίτρινον τριχῶμα, εἶνε πολὺ ἥπια, δὲν ἀντέχει εἰς ψῦχος, ἢ δὲ βασιλίσσα τῆς εἶνε πολὺ γόνιμος.

Ἡ Καρνιολικὴ μέλισσα εἶνε μὲν παρηγοικωτάτη, ἀλλὰ ἔχει τὸ ἐλάττωμα νὰ σηματοῦρη εἰκόλως καὶ νὰ ληλατῆ.

Ἡ Δαλματικὴ μέλισσα, εἶνε ἐπιθετικὴ καὶ σηματοῦρει εἰκόλως, ἢ βασιλίσσα τῆς εἶνε γονιωτάτη.

Ἡ Καυκασία μέλισσα εὐδοκίμει καλλίτερον εἰς τὰς ψυχρὰς χώρας.

Ἡ Περσικὴ μέλισσα δὲν διαφέρει τῆς Κυπριακῆς, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ τόσο φιλόπονος.

Ἡ ἄκεντρος καὶ τριγωνος μέλισσα αὕτης ὁ ἐγκλιματισμὸς δὲν κατορθώθη εἰσὶ εἰς τὴν Εὐρώπῃ. Εἶνε μικρότερα καὶ δασυτέρα ἀπὸ τὴν κοινὴν μέλισσαν, εἶνε ἄκεντρος, τὰ κελλία τῆς κτίζει ἐπὶ τῆς μασ ἐπιφανείας τῆς κηρήθρας, καὶ τὰ μὲν κεντρικά, ἅτινα δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰ κελλία τῆς κοινῆς μέλισσης, χρησιμοποιεῖ μόνον διὰ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ γόνου, εἰς δὲ τὰ εἰς τὰς ἄκρας εὐρισκόμενα ὡσεὶ κελλία τοποθετεῖ τὸ μέλι, ὅπερ εἶνε μικρῶς μὲν ποιότητος, ἐκλεκτοῦ ὅμως καὶ ὠραίου κηρινοῦ χρώματος καὶ εὐχάριστου γυῶσεως. Ἡ μέλισσα αὕτη ἀντέχει πολὺ εἰς τὰς ἀσθενείας.

Ἡ Ζωντικὴ μέλισσα—Ἡ Μονόχωμος μέλισσα—Ἡ Μέλισσα τῶν ἀνθέων κτλ.

Ἐς ὄλων αὐτῶν τῶν εἰδῶν τὸ μᾶλλον διαδεδομένον, εἶνε αὐτὸς καὶ ἀνωτέρω εἶπομεν ἢ μαύρη ἢ κοινὴ μέλισσα, δι' ἣν καὶ μόνῃ θέλομεν πραγματευθῆ, ἀκούμενοι εἰς τὰ ὀλίγα ἐν περιλήψει προαναφερθέντα διὰ τὰ ἄλλα εἶδη.

Ἐξωτερικὰ ὄργανα τῆς μέλισσης

Δὲν εἶνε διόλου δύσκολον τὸ νὰ διακρίνωμεν τὴν κοινὴν μέλισσαν ἀπὸ τὰ ἄλλα εἶδη τῶν μελισσῶν, εἴαν προσέξωμεν εἰς τὰ ἑξῆς :

Τὸ σῶμα τῆς μαύρης ἢ κοινῆς μέλισσης εἶνε κυλινδρική

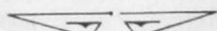
χέως ὁμοῦ ἐμμύθησαν αὐτοὺς καὶ οἱ πλείστοι τῶν μεταξοπαραγωγῶν τῆς Ἰταλίας, Εὐρώπ. Τουρκίας καὶ ἀργότερον τῆς Μ. Ἀσίας ἀθροῖο δὲ ἔσπευδον ἐξ ἀπάσης τῆς Ἀνατολῆς οἱ ἐν ἀπογνώσει διατελοῦντες σηφοτρόφοι εἰς τὴν χώραν τῆς ἀνακαλύψεως καὶ κατοπινὴν πρὸς τὸν τότε ἐν Ἀθῆναις γεωπόνον κ. Π. Γεννάδιον, ἵνα διδασθῶσι τὴν νέαν ταύτην μέθοδον καὶ συναποφέροντες ταύτην εἰς τὴν γενέθλιον χώραν, παρεσκευάζον τὸν νέον μεταξόσοπον διὰ τῆς νέας μεθόδου (σύστημα Παστέρ), ἥτοι τῆς τῶν κυψελῶν ἢ σακκιῶν (cellulaires). Οἱ διὰ τοῦ συστήματος τούτου παρεσκευαζόμενοι μεταξόσοποι ἀπέδιδον φυσικὰ κατ' ἔτος ἀσυγκρίτως καλυτέραν ἔσοδειαν τῶν κατὰ τὴν ἐν χρήσει, μέχρι τότε, μέθοδον βιομηχανικῆς (industrielle) παρεσκευαζομένην. Οὕτω χάρις εἰς τὴν ἐπιτυχὴ ἀποτελέσματα τῆς νέας Παστεριεῖν ἢ Παστεριανῆς ταύτης μεθόδου, οἱ ἔκτροφοὶ ἐπεδόθησαν μετὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ μειζωνος ζήλου εἰς τὴν ἐκ νέου μωροτροφιῶν καὶ ἐπαναφορᾶν τῆς καλλιέργειας καὶ ἔκτροφος τοῦ μεταξοσκώληκος.

Ἄς ἴδωμεν ἤδη λεπτομερέστερον τὴν ἱστορικὴν πορείαν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς σηφοτροφικῆς ταύτης περιόδου, ἥτις, διελθούσα ὀλόκληρον σφαιρὰν ἐτῶν ἀγωνίας, εἰς ὅλα τὰ σηφοτρόφα μέρη, κατόρθωσε τέλος χάρις καὶ εἰς τὰ σωτήρια μέτρα τῆς Διοικήσεως τοῦ Δημ. Ὄθωμ. Χρέους — εἰς τὸ ὁποῖον ἐξεχωρήθη, ὡς γνωστόν, κατὰ τὸ 1881 ἢ δεκάτῃ τῆς μετάξης — νὰ ἐδραιωθῆ ἐπὶ βάσεων ἀκλόνητων καὶ νὰ φθάσῃ σήμερον εἰς τὸ ἄκρον ὕψος τῆς προόδου καὶ ἰδίως ἐν τῷ βιλαγετίῳ Προύσης. Ἐξ ὅλης τῆς Ἀνατολῆς ἡ σηφοτροφικὴ βιομηχανία (ἐκτροφή μελισσοσκώληκος, παραγωγή σπόρον, ἐκπλόνσις βομβύκων, ἔμποσον μετάξης κλπ.) εἶνε κατὰ πολὺ ἢ σπουδαιότερα τοῦ βιλαγετίου, Προύσης. Ἡ ἔκτροφή τοῦ μεταξοσκώληκος ἀποτελεῖ ἐνταῦθα βιομηχανίαν οὐσιωδῶς οἰκιακὴν. Ὀλίγοις μὲν ὑπάρχουσιν οἰκίαι εἰτε ἐντὸς τῆς πόλεως εἰτε εἰς τὰ χωρία τοῦ διαμερισματος, εἰς ἃς δὲν ἐξασκοῦσι τὴν βιομηχανίαν ταύτην καὶ δὲν ἔκτροφουσιν οὐγγίαις νινὰς μεταξοσπόρων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ ὁ μικρὸς ἔκτροφος εἶνε συγχρόνως ἰδικτῆτης μικροῦ τινος τεμαχίου γῆς, ἐν ἣ καλλιερῆται τὰς ἀναγκαίας εἰς τὴν καταναλίωσιν τῶν μεταξοσκώληκων του μαρέας διὰ τὸν κάτοικον τῶν χωρίων τῶν διαμερισματος τούτου, ὅστις ζῆ ἀθλίως ἐν τῶν προϊόντων τῆς γῆς αὐτοῦ, τὸ μικρὸν ποσόν, ὅπερ εἰσπράττει οὗτος ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν βομβύκων εἶνε συχνότατα τὸ μόνον χρήμα, ὅπερ δέδοται αὐτῷ νὰ ἴδῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐξηγεῖ τὴν ζωτικὴν ἰσότητά τῆς σηφοτροφίας ἐν τῷ διαμερισματι τούτῳ αὕτη δύναιται νὰ ὑφίσταται καὶ μάλιστα ν' ἀναπτύσσεται παρὰ τὴν καθημερινὴν ἔκπωσην τῆς τιμῆς τῶν βομβύκων ὄλων δὲ τοῦναντίον συμβαίνει εἰς ἄλλα διαμερίσματα τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἰδίως ἐν τῇ Εὐρώπ. Τουρκίᾳ καὶ ἐν αὐτῇ ἴσως τῇ Γαλίᾳ, ὅπου οἱ ἔκτροφοὶ δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀποδεχθῶσι συνθήκας βίου παρομοίας καὶ νὰ ἐξακολούθησῶσι τὴν γεωργικὴν ταύτην βιομηχανίαν δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον καὶ ἐν Γαλίᾳ καὶ ἢ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται νὰ διδῇ κατ' ἔτος ἐπιχορηγήσιν τινα (0,50 τοῦ φράγκου κατὰ χιλιόγραμμον).

(ἀκολουθεῖ)

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Γεωπόνος-σηφοτρόφος

κόν, χρώματος καστανομαύρου, διαιρούμενον εις τρία μέρη: τὴν κεφαλὴν, τὸν θώρακα καὶ τὴν κοιλίαν.

Εἰς τὴν κεφαλὴν διακρίνομεν τρία ἔξωτερικα ὄργανα: τοὺς ὀφθαλμούς, τὰς κεραίας καὶ τὸ στόμα.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς μελίσης εἶνε 6, δύο μεγάλοι εἰς τὰ πλάγια τῆς κεφαλῆς καὶ τρεῖς μικρότεροι ἐπὶ τοῦ μετώπου. Οἱ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ εἶνε σύνθετοι, δηλ. ἀποτελοῦνται ἀπὸ πολλοὺς ὁμοῦ ὀφθαλμούς· μὲ αὐτοὺς ἡ μέλισσα βλέπει μακρὰν, οἱ ἐπὶ τοῦ μετώπου μικροὶ ὀφθαλμοὶ εἶνε ἄπλοοι, μὲ αὐτοὺς δὲ διακρίνει τὰ πλησίον αὐτῆς κείμενα.

Αἱ κεραταὶ εἶνε διὰ τὴν μέλισσαν ὄργανα ἀφῆς καὶ ὀσφρήσεως, ἀποτελοῦνται ἀπὸ 12 ἄρθρα τῆς βασιλίσσης καὶ τῆς ἐργάτιδος καὶ 18 τοῦ κηφήνος. Αἱ κεραταὶ εἶνε ματρίαι καὶ ἔχουσι τὸ ἄκρον τοῦ τελευταίου ἄρθρου καστανοκοκκινοκίον, εἶνε καὶ λίαν εὐκίνητοι· αἱ κεραταὶ εἶνε πολλοὶ χρήσιμοι διὰ τὴν μέλισσαν εἶτε ὡς ὄργανα ἀφῆς ἢ ὀσφρήσεως καὶ κατὰ τινὰς ὄργανα γεύσεως καὶ ἀκοῆς· ἐὰν μέλισσα ἀπολέσῃ μίαν ἐξ αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ ζήσῃ οὔτε νὰ πετᾷ. Ἄν ἡ βασιλίσα χῆσῃ τὰς κεραίας τῆς γούριε εἰς τρελλή, ἀφινοῦσα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὰ ὅλα τῆς. Ὁ Δοκτὴρ παρομοιάζει μέλισσαν ἀπολέσασαν τὰς κεραίας τῆς, μὲ πτηνὸν χωρὶς ἐγκέφαλον, μὲ καρδίον χωρὶς χηλὰς, μὲ σαύραν χωρὶς οὐράν.

Τὸ στόμα τῆς μελίσης ἀποτελεῖται ἀπὸ διάφορα μέρη: ἀπὸ τὸ ἄνω χεῖλος, ἀπὸ τὰς δύο χεῖλα σιαγόνας, αἵτινες εἶνε τὸ καλλήτερον ἐργαλεῖον τῆς μελίσης, ἀνοιγοκλείουσαι πρὸς τὰ πλάγια, πλατεῖαι κατὰ τὰ ἄκρα ὡς κοχλιάρια χρησιμεύοντες εἰς τὸ νὰ μαλάσσον τὸν κηρὸν, νὰ λειαίνον, νὰ κόπτον, νὰ σχίζον. νὰ κτιζον καὶ νὰ ἀνοίγον τὰ κλεισμένα ἄνθη· ἀπὸ τὰς δύο ἄνω σιαγόνας, τὸ κατώτερον γένυος, τὰς δύο χηλὰς τοῦ στόματος καὶ ἀπὸ τὴν γλώσσαν, ἥτις χρησιμεύει, εἰς τὸ ν' ἀπορροφᾷ τὸ νέκταρ ἀπὸ τὰ ἄνθη. Ἡ γλώσσα τοῦ κηφήνος καὶ τῆς βασιλίσσης εἶνε βραχυτέρα, διότι τρώγον ἐτοιμον μέλι χωρὶς νὰ τρέχουν ὅπως ἡ ἐργάτις εἰς τὰ διάφορα ἄνθη πρὸς συλλογὴν τροφῆς. Μείστιον σπουδαιότητα ἔχει τὸ μήκος τῆς γλώσσης, ὡς πρὸς τὴν διαλλογὴν τῶν μελισσῶν. Τὸ ἀνάστημα τῶν μελισσῶν, οὐδόπως ἐπιηραεῖ τὸ μήκος τῆς γλώσσης, καθὼς μικρὰ μέλισσα δύναται νὰ ἔχῃ μεγάλην γλώσσαν· αἱ τὰνάπαλιν. Ἐπειδὴ τὸ μήκος τῆς γλώσσης ἔχει μείστιον σπουδαιότητα, ἐπενόησαν διὰ τὴν ἐξακριβωσὴν αὐτοῦ εἰδικὸν ἐργαλεῖον, τὸ γλωσσόμετρον πρὸς καμιάμετρον αὐτῆς.

Ὁ θώραξ τῆς μελίσης καλύπτεται ἀπὸ τριῶν καστανοερυθρῶν διαίρειται δὲ εἰς τρία μέρη ἢ δακτυλίους· τὸν προθώρακα, μεσοθώρακα, καὶ μεταθώρακα, καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι δακτυλοὶ φέρουσιν ἀνά ἓν ζεῖγος ποδῶν μαζῶν μὲ τρίχας ἐρυθρὰς καταλήγοντας εἰς ἀρπάγην μὲ δύο ἀγκυροειδεῖς ὄνυχας.

Οἱ δύο τελευταῖοι πόδες εἶνε κοίλοι ὡς κοχλιάρια· ἐκεῖ ἐναποθετῆ ἡ ἐργάτις τὴν ἀπὸ τὰ ἄνθη συλλεγομένην γύριν.

Τὰ πτερά τῆς μελίσης εἶνε τέσσαρα, διαφανῆ μὲ νεῦρα καστανά, κολλημένα τὰ μὲν δύο μεγάλα εἰς τὸν μεσοθώρακα, τὰ δὲ δύο μικρὰ εἰς τὸν μεταθώρακα.

Τὰ πτερά τῆς ἡ μέλισσα χρησιμοποιεῖ καὶ διὰ νὰ πετᾷ, καὶ διὰ νὰ κτιζῇ καὶ διὰ νὰ ἀερίξῃ τὴν κυψέλην.

Τρίγλια, 22 Ἀγούστου το 1911.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΖΗΣ

(ἀκοινοθεῖ)

Σηροτρόφος-Μελισσοκόμος.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΟΥΡΑΙΩΝ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ ἰδὸς Δανυόξ. Ὁ ἰδὸς οὗτος, προσφερόμενος ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Παστέρ, λέγεται προσερχόμενος ἐκ φυσικῆς ἐπιδημίας, ἣτις παρετηρήθη ἐν τῇ περιφερείᾳ Σηκουάνας καὶ Μάρνης. Τὸ μικρόδιον εἶναι ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ἐθερθιμόρφων καὶ λέγεται, ὅτι μεταδίδει εἰς τοὺς μύς ἀσθένειάν τινα ἀνάλογον πρὸς τὸν τυφοειδῆ πυρετὸν. Αἱ πρῶται δοκιμαίαι, γενόμεναι εἰς τὰ πέριξ τῶν Ρεῖμων τῇ 1896, ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὸ Πα-δὲ-Καλαί· καὶ εἰς τὸ διαμέρισμα Βιτρώ-λε-Φρανσουά, ἔδωσαν ἀποτελέσματα ἀντιφατικά. Τῇ 1904 ἐξετελέσθησαν πειράματα ἐπὶ 1200 ἔκταριων ἐν τῇ περιφερείᾳ Αἰγγρῆ (Σαράντ) ἀπὸ τῆς 27 Ἰανουαρίου — ὁ Φεβρουαρίου (ν. ἡμ.) ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ κ. Δανυόξ καὶ τὴν ἐπιβέψιν τοῦ κ. Λαππαρῆν. Τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἐπιτυχῆ καὶ τὸ κιννοβούλιον ἐψήφισε πιστώσιν 250,000 φρ., ὅπως τὸ Ἰνστιτούτον Παστέρ παρασκευασῇ καὶ προσφέρῃ δωρεὰν τὸν ὀρὸν εἰς τοὺς γεωργοὺς τῶν προσδεδημένων περιφερειῶν. Ὅστω διωργανώθη συστηματικὸς ὁ ἀγὼν. Ἐν Καμπανίᾳ μετὰ πειράματα γενόμενα ἐν Βιτλώ-λε-Ρεῖμας, τὰ ὅποια ἔδωσαν καλὰ ἀποτελέσματα, 18 ὄμιλοι ἐχρησιμοποίησαν τὸν ὀρὸν τοῦτον μετὰ βρώμης ἐπὶ 1600 ἔκταριων.

Ἄλλα πειράματα, οὐχὶ ὀλιγώτερον ἐπιτυχῆ, ἐξετελέσθησαν κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐν τῇ ἀνφ Μάρνη, ὅπου εἶχον συγκρατηθῆ τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ζηλωτοῦ καθηγητοῦ τοῦ νομοῦ κ. Κάσσε ὅπερ τὰ 200 ἔμπροσθα συνδικατὰ ἄμυνης. Ἐν 80 ὄμιλοις, περιέχουσι 12,538 ἔκταρια, ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν μέθοδον ταύτην· ἡ ἀναλογία τῆς ἐξολοθρεύσεως ἦτο 66 — 90 %, ἦτοι ἀνωτέρα τῶν δύο τρίτων τοῦ πλῆθους τῶν ἀρουραίων.

Ἄλλα δὲ ἀποτελέσματα δὲν ὑπῆρξαν πανταχοῦ τηλεσφόρα· εἰς τινὰς περιφερείας ὁ ὀρὸς κατακρίθη καὶ διημιρυστήθη ἢ δραστηκότης του· διευτυπώθη μάλιστα ἡ κατηγορία ὅτι δηλητηριάζει τὰ ζῶα τοῦ κυνηγίου· τέλος ἐλέχθη, ὅτι δὲν μεταδίδει εἰς τοὺς ἀρουραίους ἐπιδημικὴν νόσον καὶ ὅτι τὸναντίον ἐξασθενούμενος, μεταδίδεται εἰς τὰ ζῶα, — τὰ ἀπαξ ἀντιστάντα εἰς πρώτην προσβολήν, — δαμαλισμόν καὶ ἄνοσιν, τὴν ὅποιαν κληρονομοῦν τὰ τέκνα.

Οὐχ ἦττον ἡ χρῆσις τοῦ ἰοῦ τούτου ἀποτελεῖ εἰσέτι μέσον πρακτικὸν καὶ τηλεσφόρον ἐξολοθρεύσεως, τὸ ὅποιον οἱ γεωργοὶ δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ παραμελήσωσιν.

Ὁ ἰδὸς στέλλεται ἐντὸς βαυκαλέων στεγανῶς κεκλεισμένων καὶ ἐπιμελῶς τοποθετημένων ἐντὸς

κιβωτίων, δύνανται νὰ διατηρήσῃ τὴν δηλητηριώδη δυνάμιν του ἐπὶ 15 ἡμέρας καὶ πλέον, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ διατηρῆται εἰς σκοτεινὸν τόπον. Προτιμότερον δὲ νὰ χρησιμοποιεῖται εὐθὺς ὅταν παραληφθῇ.

Ὡς δόλεαρ χρησιμοποιεῖται ἄρτος ἡμερῶν ἢ ἔτηρος, ὁ ὅποιος κόπτεται εἰς μικρὰ τεμαχίδια περιπὸν ἐνὸς ἑκατοστομέτρου κυβικοῦ ἢ καὶ βρώμη πεπλατυσμένη, ἣτις εἶναι καὶ οἰκονομικώτερα.

Ὁ ἰὸς ἀραιώνεται κατὰ τὴν ἐξῆς ἀναλογίαν : μία βαυκάλις εἰς 5 λίτρας ὕδατος, ὅπου προσετέθη ἐν κοχλιάριον μαγειρικοῦ ἄλατος. Ἡ ποσότης αὕτη ἀρκεῖ ἵνα ἐμβραχεύον 7 χιλιόγραμμα ἄρτου ξηροῦ ἢ 8 χιλιόγραμμα ἄρτου ἐώλου ἢ πεπλατυσμένης βρώμης. Ἡ ἐργασία διεξάγεται εἰς σκοτεινὸν τόπον, ὡς δοχεῖα δὲ χρησιμοποιοῦνται κάδοι ἢ παλαιὰ βυτία. Διὰ πυαρίων ξυλίων ἀνακινουμένον τὸ ἔλρον, ἐν ᾧ χύνομεν βαθμηδὸν τὸν ἀραιωμένον ὀρὸν εἰς τὸ σιτηρὸν ἀφίνομεν δὲ τὸ παρασκευάσμα ἐντὸς τοῦ κάδου ἐπὶ 2—3 ὥρας πρὸ τῆς χρησιμοποίησεως ἵνα γείνη τελεία ἢ ἐμπόσιος.

Τὰ ὀρθω παρεσκευασμένα σιτηρὰ μεταφέρονται διὰ κάρρων καὶ διασπείρονται ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς χρήσεως. Οἱ διασπορεῖς, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδία, εἶναι ἐφοδιασμένοι ἕκαστος δι' ἐνὸς κανίστρου ἢ σάκκου, διακροῦνται δὲ καθ' ὁμίλους ἐκ 30—40 προσώπων, τὰ ὅποια τοποθετοῦνται κατὰ γραμμάς, ἀπεχούσας ἀλλήλων τρία μέτρα. Ὁ χώρος, τὸν ὅποιον θὰ διατρέξωσι, δεκνύεται ὑπὸ ὀροθετῶν.

Ὡς βράσις τῶν ἐργασιῶν λαμβάνονται ὄδοι, αἱμασιαί, σιδηρόδρομοι, οἱ δὲ ὅμιλοι διευθύνονται ἀπὸ τῆς μιᾶς πλευρᾶς πρὸς τὴν ἀντίθετον τοῦ ἀγροτικοῦ τμήματος, ρίπτοντες κατὰ τύχην ἢ ἐντὸς τῶν ὀπῶν διὰ τῆς χειρὸς ἢ διὰ τῶν τριῶν δακτύλων κόκκου.

Ἡ διασπορὰ αὕτη ἐκτελεῖται κατὰ προτίμησιν μετὰ μεσημβρίαν, διότι πρὸ μεσημβρίας προετοιμάζεται ἡ σκευασία. Ἡ ἐκκίνησις ἐπιβραδύνεται, ἂν ὁ τόπος φωτίζεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Αἱ βαυκάλεις ἀπαξ ἀνοίγεται πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῶσιν παρ' εὐθὺς καὶ τὰ δευτέρω ἀπαξ παρεσκευασθέντα πρέπει νὰ χρησιμοποιῶνται πάντοτε αὐθημερόν.

Τὰ ἀποτελέσματα δυνάμεθα νὰ διαπιστώσωμεν μετὰ 10 ἡμέρας, εἴτε ἀροτριῶντες ἐν τυχῶν ἀρκοῦντος βραθέως, ὥστε νὰ ἐγγίξονται αἱ φωνεαί, εἰς τὰς ὁποίας οἱ ἀρουραῖοι συναθροίζονται ἵνα ἀποθάνουν, εἴτε καὶ φράττοντες διὰ τῆς πτέρνας τὰς ὀπὰς ἐνὸς ὀρισμένου ἀγροῦ καὶ ἀριθμοῦντες μετὰ τινας ἡμέρας τὰς τυχὸν ἀνοικηθησομένας νέας.

Αἱ δύο ἐποχαὶ τοῦ ἔτους, αἱ καταλληλότεται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου ταύτης, εἶναι κατὰ τὴν

ἡμετέραν γνώμην ὁ Σεπτέμβριος μὴν πρὸς προφύλαξιν τῶν φθινοπωρινῶν σπορῶν, καὶ οἱ μῆνες Ἰανουάριος, Φεβρουάριος καὶ Μάρτιος διὰ τὴν ἐξολόθρευσιν τῶν ἀρουραίων, οἵτινες, εἰελθόντες τὸ θέρος, εἶναι ἐξησθηνημένοι καὶ καταβροχθίζουσι προθύμως πᾶν προσφερόμενον δόλεαρ.

Ἡ δαπάνη τῶν ὕλικῶν δύνανται εὐκόλως νὰ υπολογισθῇ 10 χιλιόγραμμα βρώμης καὶ μία λίτρα ἰοῦ ἀρκοῦν διὰ τὴν θεραπείαν ἐνὸς ἑκτάρου· ἂν λοιπὸν ἢ βρώμη στοιχίζῃ 1 φρ. καὶ 80 ἑκατ., ὁ δὲ ἰὸς ἀγοραζόμενος κατὰ κιβώτια, 2 φρ. καὶ 50 ἑκατ., ἢ ἐλγ. δαπάνη θὰ ἀνέλθῃ ἕως 4 φρ. καὶ 30 ἑκατ. καθ' ἑκτάριον, οἷοι ἢ ἀνὰ τὰς σπειρομένας γαίας χρησιμοποίησις γίνεται δωρεὰν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ἡ ἐφαρμογὴ λοιπὸν τοῦ συστήματος εἶναι ἀρκοῦντος εὐχερῆς καὶ οἰκονομικῆς. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ προπαρασκευὴ τῶν δελεασμάτων ἀπαιτεῖ προσφύλαξις τινὰς· ἀλλ' ἡ ἐξάπλωσις εἶναι εὐχερῆς καὶ ὁ χειρισμὸς οὐδένα παρουσιάζει κίνδυνον διὰ τὴν ὑγείαν τῶν ἐργατῶν. Ἄλλως τε, τὰ κατοικίδια ζῷα καὶ τὰ πτηνὰ ἀκινδύνως δύνανται νὰ καταβροχθίζουσι τὸ δελεαστικὸν ὕλικόν.

Ἄν καὶ αἱ περὶ τῆς δραστηκότητος τοῦ ἰοῦ γνώμαι εἶναι διχασμέναι, ἡμεῖς ἐπιμένομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ χρήσις του ἀποτελεῖ ἐν τῶν ἀρίστων μέσων τῆς καταπολεμήσεως τῶν ἐπιδρομῶν τῶν ἀρουραίων.

ΜΟΡΦ — ΜΠΕΡΙΓΙΩΝ

καθηγητὴς τῆς γεωργίας.

ΚΗΠΟΙ ΚΑΙ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ

Τὰ χημικὰ λιπάσματα διὰ τὰ ἀνθη.

(Κατὰ τοὺς Joulie καὶ Desberdes).

Γενικῶς, ὅπως ἀναπτυχθῶν καλλίτερον τὰ φυτά, ἔχουσιν ἀνάγκην λιπάνσεως διὰ διαφόρων λιπασμάτων ἐν διαλύσει, ἰδιαιτέρως δὲ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια καλλιερῶνται ἐντὸς θερμοκηπίων καὶ τὰ ὅποια ἔχουσιν ἐξαιρετικὴν ἀνάγκην ποτίσματος δι' ὕδατος, περιέχοντος ἐν διαλύσει τί κυριώτερα θρεπτικὰ στοιχεῖα τῶν φυτῶν.

Συνήθως διὰ τὴν λίπανσιν αὐτῶν χρησιμοποιεῖται ἡ κόπρος τῶν ζώων, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἢ τῶν ἀγελάδων· ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα οὐδέποτε ὑπέρβαν ἱκανοποιητικὰ καὶ τοῦτο, διότι ἡ ἐντὸς

τῶν θερμοκηπίων ἀτμόσφαιρα εἶναι περιορισμένη καὶ πλήρης ἀναθυμιάσεων ἐκ τῶν ἐξατμίσεων τῶν ποτισμάτων. Εἰς τὰ θερμοκήπια τῶν κηπουρῶν ἢ τῶν ἀνθοκόμων ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνται πρωτίστως μὲ τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν φυτῶν τῶν, ἢ χρησιμοποιοῦσιν κόπρου ζώων εἶναι ἀκατάλληλος.

Διαφέρει τὸ πρᾶγμα ὁπόταν ποτίζωμεν τὰ ἐν τοῖς θερμοκηπίοις ἢ δοματίοις καλλιεργούμενα φυτά, διὰ διαλύσεων τῶν χημικῶν λιπασμάτων. Τότε τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ἱκανοποιητικά, διότι δὲν ἰσχύρουν αἱ ἀναθυμιάσεις.

Ὁ κ. Γκράντο δίδει τὴν ἐπομένην συνταγὴν, διὰ τῆς ὁποίας δυνάμεθα νὰ παρασκευάσωμεν πρώτης τάξεως λιπάσματα πρὸς λίπανισμὸν φυτῶν καλλιεργουμένων ἐντὸς θερμοκηπίων :

Ἀσβεστοῦχος νάτριον	550 γραμμάρια
Νιτρικὴ σόδα	150 »
Υπερφωσφορικόν	100 »
Θεικὴ πίσσα	50 »
Θεικὴ μαγνησία	150 »
	<hr/>
	1100 »

Μεταχειρίζομεθα δὲ δόσιν ἐκ 10 γραμμαρίων, τὴν ὅποιαν διαλύομεν ἐντὸς λίτρας ὕδατος. Ἡ συνταγὴ ὅμως αὕτη εἶναι ἀπανηρά. Στοιχίζει ἕως 4 φρ. τὸ χυλιόγραμμον καὶ δι' αὐτὸ δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν χρῆσιν πάντοτε.

Βλέπων τὸ τοιοῦτον ὁ φαρμακοποιὸς Κάντρελ, ἀντικατέστησε τὴν συνταγὴν τοῦ κ. Γκράντο δι' ἄλλης, ἢ ὁποία δίδει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα καὶ στοιχίζει πολὺ εὐθηνότερα (ἕως 35 ἑκατ. τοῦ φρ.), τὴν μεταχειρίζομεθα δὲ ὡς καὶ αὐτὴν τοῦ κ. Γκράντο.

Νιτρικὴ σόδα	750 γραμμάρια
Υπερφωσφορικόν	150 »
Θεικὴ μαγν καὶ θεικ. κάλι	260 »
Θεικὸς χυλκός	10 »

Ἐνδέκα γραμμάρια τοῦ μίγματος αὐτοῦ εἶναι ἀρκετὰ διὰ μίαν λίτραν ὕδατος, δυνάμεθα δὲ νὰ μεταχειρισθῶμεν καὶ ἕξ μόνον γραμ., ἀλλ' αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς πτωχείας τοῦ ἐδάφους.

Ἐν ἢ δύο ποτίσματα κατὰ μῆνα εἶναι ἀρκετὰ.

Ὁ κ. Πάρι ἐπότιζε τὰ ἐν τῷ θερμοκηπίῳ του ἄνθη διὰ διαλύσεως 3 γραμ. ἐντὸς μιᾶς λίτρας ὕδατος ἐκ τοῦ ἐπομένου μίγματος :

Νιτρικὴ σόδα	1000 γραμμάρια
Υπεροξειδίου φωσφόρου	2 »
Ἀμμωνία	1 »
Χλωριδοῦχος κάλιον	0.500 »
Γύψος	2 »
Θεικὸς χαλκός	0.500 »

Ἀληθεῖς πρακτικῶς δοκιμὸς διὰ τοιούτων διαλύσεων ἔκαμεν ὁ κ. Γριουφῶ ἐκ Βερσαλλίων, ὅστις καὶ ἐξέθεσε τὰ τῶν πειραμάτων του εἰς τὸ γενικὸν συνέδριον τῶν Γάλλων κηπουρῶν.

Πᾶς κηπουρὸς καὶ πᾶς φιλανθῆς δύναται νὰ κάμῃ δοκιμὴς τῆς τοιαύτης λιπασσεως καὶ πεισθῇ περὶ τῶν ἱκανοποιητικωτάτων ἀποτελεσμάτων αὐτῆς.

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ

ΔΙΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΔΙΠΛΑΣΣΕΩΣ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Ὁ ἐκ Κίου ἀναποκριτὴς ἡμῶν ἐν ἐκδόσει λεπτομερεῖ περιγράφει τὰ ἀποτελέσματα λιπασσεως ἐλαιοδένδρων ὑπὸ τοῦ κ. Α. Κωνσταντινίδου διὰ νιτρικῆς σόδας.

Ὁ κύριος οὗτος λέγει ἐλίπανεν ἐκ πέντε ὁμοιομόρφων δένδρων ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ τὸ μᾶλλον καχεκτικόν. πάντα ταῦτα δὲν εἶχον λιπανθῆ ἀπὸ πολλοῦ οὔτε διὰ τῆς κοινῆς κόπρου τῆς ἐπαύλεως.

Καὶ τὴν μὲν πρώτην δόσιν τῆς σόδας ἔσπειρε κατὰ τὰ τέλη Μαρτίου, τὴν δὲ δευτέραν μετὰ 25 ἡμέρας κανονικώτατα.

Τ' ἀποτελέσματα ἐγένοντο καταληπτὰ εἰς τε τὴν ἀνάπτυξιν τῶν νέων βλαστῶν, εἰς τὸν χρωματισμὸν τῶν φύλλων καὶ ἐν γένει εἰς τὴν ζωηρότητα τοῦ δένδρου· τὰ λοιπὰ δένδρα ἔμειναν καχεκτικά καὶ πάλιν, μὲ μικρὰν ὅμως βελτίωσιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν περυσινήν τὴν κατάστασιν καὶ τοῦτο ὡς ἐκ τοῦ ἐνδοικου καιροῦ.

Ὁ ἐν Πλωμαρίῳ (Μιτυλήνης) κ. Βασ. Α. Ἀράπογλους δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ ὑπὸ ἡμερομ 4 τρέχοντος ἐκθειάζει τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῆς νιτρικῆς σόδας ἐπίσης εἰς ἐλαιόδενδρου φθίνοντα, ὡς τὰ ἀποκαλεῖ, καὶ ἐντὸς 35 ἡμερῶν ταῦτα ἀνέλαβον ζωὴν, ἀποκτήσαντα χροῶμα βαθὺ πράσινον.

Ἐπίσης εἰς 8 λεμονοπορτοκαλάς ἔσχεν εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Ἐδῶσε λέγει ἐν τῇ ἐπιστολῇ του, εἰς πολλοὺς κηπουροὺς, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζον τὴν χρῆσιν των· ἐγὼ ὅμως, προσθέτει, εἶμαι πολὺ εὐχαρισημένος.

Ὁ ἐν Tanail-Ksara παρὰ τὴν Βηρυτιὸν, διευθυντὴς τοῦ ἐκείσε Orphelinat agricole de la Consolata, ἐνθουσιωδῶς ἐκφράζεται διὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν πειραμάτων, ἅτινα ἐπεχείρησαν ἐν τῷ ἑθνεύθηνι ὄργανοπροφίρῳ ἐπὶ γεωμήλων, εἰς τὰ ὁποῖα ἔσπειραν νιτρικὴν σόδα. Χάριν δοκιμῆς, λέγει, ἀπο-

σύραγες δλίγα γεώμηλα ἐκ τῶν λιπανθειῶν ριζῶν, ἐξεπλάγημεν διὰ τὴν ἀσυνήθη ἀνάπτυξιν τῶν γεωμῆλων· 4—5 γεώμηλα εἶχον βάρος περὶ τὰ 1282 γραμμάρια, ἦτοι 27 δρόμια· ἐνθαρρυνθέντες ἐκ τῶν

ἀποτελεσμάτων τούτων, γράφει ὁ διευθυντής, θὰ προβῶμεν τὸ ἐπιὸν ἔτος εἰς νέα πειράματα, ἰδίως ἐπὶ οἴτον, θὰ κόμνωμεν δὲ χρῆσιν καὶ εἰς τοὺς κήπους μας.

Ἐκ **Κασταμονῆς**. Ὁ Σουκρῆ ἐφ., βουλευτῆς Κασταμονῆς, δι' ἐπιστολῆς του λαμπρὰ παρουσιάζει τὰ ἀποτελέσματα τῶν δοκιμῶν του, τὰ ὁποῖα ἐπεχεί-

ρησεν. Οἱ κάτοικοι, λέγει, εἶναι ἐνθουσιασμένοι, προτίθενται δὲ νὰ εἰσαγάγῃσι μεγάλας ποσότητας.

Ἐκ τοῦ **Ἐδιρνετζικ** (Ἀρτιάκης) ὁ ἀνταποκριτῆς

Καρότα. Ἄνευ λιπάνσεως. Ὑπεροξιδ. φωσφόρου.

Ὑπεροξ. φωσφόρου. Νιτρ. σόδα, ὑπεροξ. καὶ πότασα. φωσφόρου, πότασα

μας κ. Χρ. Στεφανίδης, γνωρίζει ἡμῖν τὰ ἐξαιρετὰ ἀποτελέσματα τῆς διὰ νιτρικῆς σόδας λιπάνσεως ἐλαιόδένδρων. Ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως τὰ λιπανθέντα ἐλαιόδένδρα προκαλοῦσι τὴν προσοχὴν τῶν περιοίκων διὰ τὴν ζωηρότητα καὶ τὸν θαλλερὸν χρωματισμὸν τῶν.

Ἐκ **Δαρδανελλίων** ὁ καθηγητῆς τῆς γεωργίας Συνκερὶμ ἐφ. μᾶς γράφει τὰ ἐξαιρετὰ ἀποτελέσματα λιπάνσεως διὰ νιτρ. σόδας οἰτηρῶν, ἅτινα ἐπεχείρησε μετ' ἀξιεπαίνου ἐπιμελείας καὶ πολλῆς μεθοδικότητος. Παρουσιάζει δὲ τὴν ἀπόδοσιν τῶν μὲν μὴ λιπανθέντων 17, 71, τῶν δὲ λιπανθέντων 24, 74.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

Νέον ἔργον περὶ καπνοῦ.— Λίαν ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς καπνοκαλλιεργητὰς καὶ τοὺς ἐπεξεργαζομένους ἐν γένει τὰ καπνά.

Ὑπὸ **Ι. Χρηστάκη**, μηχανικοῦ ἀγρονόμου, διευθυντοῦ τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν παραγωγέων τῆς νιτρικῆς σόδας τῆς Χιλῆς, καὶ πρῶην τεχνικοῦ ἐλεγκτοῦ τοῦ Ὀθωμανικοῦ Μονοπωλείου τῶν καπνῶν. Θερμῶς συνιστῶμεν τὴν μελέτην ταύτην.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διερχόμεθα έποχην κρισιμωτάτην διά πλεοστα είδη του έμπορίου, πρωτίστως ανάγκης, άτίνα από τινος καιρού άνατιμμενα, κατά τās τελευταίας ήμέρας έτοιήσαντο άλλω τον ύψωμόν πρωτοφανή. Ίδιως πρωτοφανής και άπόροπος 'Ενε ή άνατιμμοσι των ζαχαρών, αίντες έφθασαν εις σημειον κατά 40 % ήψηλότερον των περυσινών τιμών κατά την αντίστοιχον έποχήν. 'Η άνατιμμοσι αυτη κατ' άργάς άπεδίδοτο εις την γνωστήν έλλειπή έσοδειαν της Κούβας και την έξ 'Αγγλίας ζήτησιν προς κίλυφιν των άναγνων της καταναλώσεως, ήτις ώς επί τώπλειστον προήμη θεύτο Κουβαίον εκ ζαχαροκαλάμου προϊόν, κατόπιν όμως έπήλθεν ή σοβαρά εκ της μακράς εν Εύρώπη ξηρασίαις βλάβη της προσεχούς έσοδειας των τεύτων, ήτις επέτεινε την άλλαιμικην άνατιμμοσιν. Έκτος των άνωτέρω λόγων, φαίνεται δι σποδιαίον πρόσωπον παιζει και ή κερδοσκοπία. Αι τελευταία στατιστικά άναβιβάζουσι τό σύνολον της τρεχούσης έσοδειας της ζαχαρώσε εις 16,882,308 τόνους έναντι 14,925,815 πέρυσιν και τά παγκόσμια όυατά άποθέματα εις 1,423,770 έναντι 1,628,805 πέρυσιν.

'Η επί του καφέ κερδοσκοπία ένέτεινε τās δυνάμεις αυτης και επέτεινε την ύψωσιν των τιμών του είδους, παραγάσσα κολοσσαία ποσά, σκοπίμως δε διέδωκεν, ότι ή προσεχής έσοδεία του είδους δεν θά ύπερβή της 8—9 εκατομμ. σάκκους. Τήν διάδοσιν ταύτην άμέσως διέψευσε σπουδαίος έμπορικός οικος εκ Βραζιλίας, τηλεγραφήσας ότι, ού μόνον, πθανώς τό ποσόν θ' άνέλθη εις 11—12, εκατομμ. σάκκους αλλά και ότι ή εύάρεστος κατάστασις των δένδρων παρέχει την έλπίδα ότι και ή κατόπιν έσοδεία έστι άφθονος.

Ζωφρά ενλν και ή επί δημητριακών κίνησις, πάντα δε τά είδη ύψώθησαν και βαινουσι προς μεγαλειότεραν άνατιμμοσιν, ίδια όμως άνετιμήθησαν τά της ζωοτροφίας, διότι ού μόνον ή περυσινή, αλλά και ή έφετεινή έσοδεία τιμών έξ αυτών εν πλείσταις ευρωπαϊκαίς χώραις εννε έλλειπής. Προς άκριβέσταταις κατανόησιν του πράγματος, σημειούμεν, ότι τά περισσότερον ζητούμενα είδη εννε ή κριθή, ή βρομή ή άγριούσιος, τά κουνία, τά χόρτα, τά πίτυρα και αυτά άκόμη τά άζυρα.

'Η επί των σίτου άνατιμμοσι κ' υφίσταται εις την έλλειπή έσοδειαν της Ρωσίας, ήτις έπαθε σοβαράς εκ της ξηρασίαις και κατόπιν εκ των προύρων βροχών, αίντες εις την έλλειψιν της ποσότητος προσέθησαν και την βλάβην της ποιότητος. Έν τούτοις, λαμβάνοντες ίσά όσην την γενικήν σιτασιικήν της έξής έσοδειας σίτου και των παχυσμίων καλαίου άποθεμάτων, άτίνα εννε περισσότερα των περυσινών κατά την αντίστοιχον έποχήν, φρονημεν ότι δεν θά έχομεν πολύ μεγάλην άνατιμμοσιν εις τό μέλλον, άλλως τε, οι ένδιαφερόμενοι άναμένουσι την έκβασιν της ίσοδειας της 'Αργεντινής, ήτις και έφετις θά διαδραματίση σπουδαίον πρόσωπον επί της πορείαις των τιμών.

Συντελεί τος εν Εύρώπη άνατιμμοσεσι και των όλίγων έξ Άνατολής άρξίσεων, ή ήμετέρα άγροά επανέκτησε την σταθερότητα αυτης και οι άπαλόστοι ύψώθησαν έπαισθητός, διότι και τά έξωτικαά κλευρα ύψώθησαν μεγάλως. Συντελεία της άνατιμμοσεσι ταύτης, δικαίως οι άρτοποιοί ζητοῦσι την κατά 5 παραβάς ύψωσιν της έπισήμου διατιμής-

σεως του άρτου. Τους εν Εύρώπη ένδιαφερομένους κύκλους ζωηρώς άπασχολεί ή πορεία της προσεχούς έσοδειας των λινοσπόρων, τούτου δε ένεκα έπέρχονται και άλλεπάλληλοι διακιμάνοσι των τιμών των λινελαίων, όν, ώς γνωστόν, μεγάλη χορήσις γίνεταται υπό της βιομηχανίας. Αί περί άνομβρίας εν Ίνδίας είδησεις ειχον έπιδράσει δυσμενώς έπί της άγοράς, κατόπιν όμως των τελευταίων γενικών αύτόθι βροχών έπήλθε ποιά τις ήρεμία. Έν τούτοις, παρ' όλα ταῦτα και παρά την καλήν πορείαν της έσοδειας της 'Αμερικης, ή σταθερότης επεκράτησε και ή τάσις των ξένων άγορών εννε προς άνατιμμοσιν.

'Η έλλειπής έσοδεία της Ρωσίας, ένεκα της όποίας προβληματική κατέστη ή έξαγωγή σικάλεως, συντέλεσεν όπως τό είδος τουτο ύψώθι σοβαράς εν Γερμανία, όπου ίδια κατανοίσκεται. Έντός όλίγων ήμερών αί τιμαί άνήλθον κατά 5—6 παρ. την οκάν.

'Επίσης άνετιμήθησαν και οι άραβόστοι, παρά την πεποίησιν ότι ή νέα έσοδεία της Ρωσίας και της 'Αμερικης θά έπιτύχῃ ένεκα των τελευταίων βροχών. Έν Τουρκία ή έσοδεία του είδους τούτου εννε έλλειπής.

Συντελεία της γενικής των δημητριακών άνατιμμοσεσι επηρεάσθησαν και αί τιμαί των οίνοπνευμάτων, έντός δε όλίγων ήμερών ή επί πλέον διαφορά κατέστη σηματική.

'Η εν Ίνδίας ξηρασία συντέλεσε και εις την ζωηράν ύψωσιν των τιμών της όρύζης.

Γενικών συμπέρασμα εννε δι πάντα τά είδη της πρώτης ανάγκης άνετιμήθησαν ομοιωδώς, εις τό μέλλον δε πιθανώς να έχομεν όπισθοδρόμησιν μετ' άποτόμων διακυμάνσεων των τιμών.

Α. Χ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

'Εμπορική και γεωργική κίνησις Κίου.

'Εξακολουθεί ή πώλησις των ξηρών βομβυκων με χαμηλάς τιμας 65—90 γρ. τό κοιλόν. 'Η έσοδεία των έλαιών προμηνύεται άφθονος. Αί έλαιαι ώς εκ των καθημερινών έξαγωγών εις μέτριον ύψωμόν Πωλοῦνται προς γ. 3—3.75 ή οκά.

Πράξεις επί των μεταξοσπόρων ούδεμία. Τιμή του κυτίου των 25 γραμ. γρ. 5—5.50.

Μεγάλη κ νησις των βαρελοποιών, εργαζομένων με ήμερομισθία 25—40 γρ. Τουαύτην προπαρασείουν κάδων δι' έλαιας δεν ένθυμούνται ένταῦθα. Φαίνεται όμως με την έλλειψιν πολλού άποθέματος αί τιμαί των νοπών έλαιών δεν θά ειναι κατώτερα των 1.75 γρ. προς μεγάλην χαράν των γαιοκτημόνων.

'Ηρχισεν ή ληψανός των δένδρων διά των φθινοπωρινών χημικών λιπασμάτων.

'Εν Κίω, η 20 Αυγούστου 1911.

Γ. Δ. Κ.

Υ. Γ.—Μολονότι αί καταμετρήσεις προς διάνοιξιν νέου τεχνητού ποταμού και άντιπλημμυρικών έργων έτελείωσαν, ούτε ίχνος άκόμη φαίνεται έργατων προς έναρξιν του σιτηρίου τούτου έργου.

Ἡ μούχλα καὶ ἡ φθειρίασις τῶν καπνῶν.

Ὁ ἐκ Ξάνθης εἰδικὸς ἡμῶν ἀνατοκιστὴς κ. Χρ. Κώστος, ἀγορῆμος, πληροφορεῖ ἡμᾶς ὅτι τὰ περιώνυμα καπνὰ τῆς περιφέρειας Ξάνθης προσβλήθησαν ὑπὸ μούχλας καὶ φθειρίασις, καὶ ὅτι τῆ συνστάσις τοῦ ἐπιστέλλοντος προσπάθεια καταβάλλονται πρὸς συγκέντρωσιν τῶν περὶ γεωπόνων καὶ συσχεψιν περὶ τῶν μέσων τῆς καταπολέμησις τῶν ἀσθενειῶν τούτων.

Κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, ἡ μούχλα ἔχει σχέσηιν μὲ τὰς κρυπτογαμικὰς ἀσθενείας, αἵτινες προσβάλλονται τὰς ἀμτέλους, παρουσιάζει δὲ τοῦτο το ἔξαιρητικόν, ὅτι τὰ μέσα τῆς καταπολέμησις δὲν δύνανται νὰ εἶναι τὰ ἐν χρήσει εἰς ὅλα τὰ ἄλλα φυτὰ, διότι ἡ παραμικρὰ ἐπήρεισι ἐπὶ τῶν φύλλων ἄλλοιε τὴν οὐσίαν τῶν καπνῶν κατὰ τρόπον ἀποβιβάζοντα λίαν τὴν ἀξίαν τῶν. Ἐἶναι λίαν λυπηρόν ὅτι ἡ κυβερνήσις δὲ ἐπρονόησεν ἐπὶ διὰ τὴν ἀνεργίαν εἰδικῶν τῆνος γεωργικῶν σταθμῶν ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς ἐπὶ καπνῶν μελέτας πρὸς ἀπόκομσιν τῶν ἀσθενειῶν καὶ προαγωγήν τοῦ εἶδους, ἀφοῦ ἐκατομμύρια ὀλόκληρα καρπούμεθα ἐκ τῆς καπνοπαραγωγῆς τῆς χώρας.

Διὰ τὴν φθειρίασιον ἐνδεινύνται οἱ ψεκαομοὶ διὰ τῶν γνωστῶν ἐντομοκτόνων οἰσίων, νομιζομεν δ' ὅτι τὸ ἀποτελεσματικώτερον, ἀλλὰ καὶ ἀβλαβέστερον διὰ τὰ καπνὰ, θὰ ἦτο τὸ διὰ τοῦ ἐκχυλίσματος τῶν ἀπορριμμάτων τῶν καπνῶν παρασκευαζόμενον ἐντομοκτόνον ὑγρὸν. Μία δοκιμὴ δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπος.

Ἡ ΕΦΕΤΕΙΝΗ ΕΣΟΔΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΠΝΩΝ ΞΑΝΘΗΣ

Ἡ ἐσοδεῖα τῶν καπνῶν Ξάνθης, καθ' ἅπασαν τὴν ὑψηλίον πεφημιζομένην, δυστυχῶς ἐφέτος δὲν προμηγνύεται εὐάρεστος. Ἡ μόλις μετὰ τὴν μεταφύτευσιν τῶν καπνῶν ἐπελθούσα μεγάλη βροχὴ καὶ πλήμμυρα οὐχὶ ὀλίγον ἔδραψε τὰς καπνοφυτείας· ὁ ὑπερβολικὸς δὲ καύσιον καὶ μετ' αὐτὸν ἡ μανιῶδης θύελλα, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ ἡμέρας ὀλοκλήρους, ἐκρίζώσασα ἔτι καὶ δένδρα σεβαστοῦ μεγέθους, ἐπέδρασαν λίαν καταστρεπτικῶς.

Ὅστω δὲ διερχόμενος τις ἐκεῖθεν παρατηρεῖ ἄλλοῦ μὲν καπνὰ μεμαραμένα καὶ κεκαυμένα, ἄλλοῦ δὲ τσακισμένα καὶ σχεδὸν ριζικῶς κατεστραμμένα, παντοῦ δὲ καχεκτικά, ἀποκομίζει οὐχὶ εὐάρεστους προβλέψεις διὰ τὴν ἐφετεινὴν ἐσοδεῖαν.

Αἱ ἀσθενείαι τῆς φθειρίασις καὶ μούχλας, αἵτινες, καίτοι ἐγκαίρως διαγνωσθεῖσαι, δὲν κατεπολέμηθησαν, καὶ τοῦτο συμβαίνει πάντοτε παρ' ἡμῶν πρὸς ταῖς ὑπαρχούσας ζημίαις, συνεπρόσθεσαν καὶ ἄλλας.

Λαμβάνων, ὅθεν τις ὑπ' ὄψιν, ἀφ' ἑνὸς τὴν ἐλάττωσιν τῆς φυτείας τῶν καπνῶν, ἥτις ἐφέτος ἐσημειώθη σχεδὸν καθ' ἅπασαν τὴν περιφέρειαν Ξάνθης, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ τὰς ἐπελθούσας ζημίας ἐκ τῶν καιρικῶν μεταβολῶν καὶ τῶν ἐπελθουσῶν ἀσθενειῶν, οὐδ' αὖται ἀδιστάτως νὰ συμπεράνη, ὅτι ἡ ἐσοδεῖα ἐφέτος, ἐν παραβολῇ πρὸς τὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἔσεται κατὰ $\frac{1}{3}$ ἡλαττωμένη, ἢ δὲ ποιότης τοῦ καπνοῦ κατὰ πολὺ ὑποδεεστέρα.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὰ μέρη τοῦ Γιακᾶ, ἔνθα παράγεται ὁ πλέον μωρωδῶτος καπνὸς καὶ καλλι-

τερος, ἀγοραζόμενος ἀκατέργαστος 1—1 $\frac{1}{4}$ τῆς λίρας κατ' ὄκλαν, ὀλίγας ζημίας ὑπέστησαν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἄλλα μέρη, οὐχ ἦττον ὁμῶς καὶ τούτων ἢ ποιότης ἐφέτος θέλει εἰσθε ὑποδεεστέρα, τὸ μόνον δὲ, ὅπερ δύναιται κατὰ προσέγγισιν νὰ φέρῃ τὸ ἰσοζύγιον, εἶναι ἡ κατὰ λογικὴν συνέπειαν ὡς ἐκ τῆς μειώσεως τῆς παραγωγῆς ἀναμενομένη μεγαλειτέρα ζήτησις.

Τὰ καπνὰ Γκιουμουλτζίνης, Μπουλούστρας καὶ Σαρῆ Σαμπάν, εἰ καὶ ἐκ τῶν πολλῶν βροχῶν καὶ τῶν ἐπιπολαζόντων ὑδάτων ἐπὶ στιγμὴν ἐκλονίσθησαν, ἐν τούτοις, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ τῆς περιφέρειας Ξάνθης, εὐρίσκονται ἐν καλλιτέρᾳ καταστάσει καὶ ἡ ἐσοδεῖα προμηγνύεται πολὺ καλῆ, ἀφοῦ αἱ παρουσιασθεῖσαι ἀσθενείαι δὲν εἶναι σημαντικά.

Αἱ κυβερνητικαὶ ἐνέργειαι πρὸς καταπολέμησιν τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν καὶ περιστολὴν τοῦ κακοῦ δὲν δύνανται νὰ εἴπῃ τις ὅτι εἶναι ἀξία λόγου.

Εἰς τὰ μέρη τοῦλάχιστον, ἔνθα αἱ ἀσθενείαι εἶναι γνωσταὶ ἐκ προηγουμένων ἐτῶν, δεόν νὰ ληφθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα, πρὶν ἢ αἱ ἀσθενείαι αὐταὶ λάβουν σοβαρὰς διαστάσεις καὶ καταστῆ ἀδύνατος ἢ καταπολέμησις αὐτῶν, οὕτω δὲ δὲν θὰ ὑπάρχη ἀμφιβολία, ὅτι δὲν θέλου ἐπαναληφθῆ ἄσκοπα μέτρα, παρόμοια μὲ ἔκεινα, ἅπερ ἐλήφθησαν ἐὰν τὴν περιφέρειαν Ξάνθης, ἔνθα 15 ἡμέρας μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀσθενειῶν τῆς φθειρίασις καὶ μούχλας, δηλ. μπαριαμδὰν σογρά, εἰδοποιήθησαν οἱ ἐπὶ τούτῳ γεωργικαὶ ὑπάλληλοι νὰ ἐνεργήσωσι τὰ δεόντα.

Ἐν Ξάνθῃ, τῇ 17 Αὐγούστου 1911.

ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ Κ. ΚΩΣΤΗΣ

Η «ΑΤΛΑΝΤΙΣ»

Μηνιαία εἰκονογραφημένη ἐπιθεώρησις

Εἶναι τὸ πέραν τῶν ὀκειανῶν ἑλληνικὸν περιοδικόν τὸ ὁποῖον ἡμᾶς ὄντας τὴν ἐπιχειρηματικότητα τῶν Ἑλλήνων ἐκδοτῶν αὐτοῦ.

Τίς δὲν ἐνετύρφησεν εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ σελίδας, τίνα δὲν ἐμάγειυσαν αἱ ἀριστουργηματικά αὐτοῦ εἰκόνες;

Ἡ «Ἀτλαντις» ἐν τῷ συνόλῳ τῆς, εἶναι ἐν καλλιτέχνῃ, εἶναι ἐν τέλειον εἰς τὸ εἶδος τὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοσμηθῆ πᾶσαν ἑλληνικὴν αἰθουσαν, πᾶσαν ἑλληνικὴν βιβλιοθήκη.

Ἡ πέραν τῶν ὀκειανῶν ἐφημερίδα αὐτῆς ἡμᾶς τὸν ἀπανατοῦ ἑλληνικὸν τύπον καὶ προοιδίει τὸ σφραῖγος τῆς ζωῆς, τὸ ἐνυπόχρον καὶ ἐκδηλούμενον ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ εἰς ὅλα τὰ στάδια τῆς ἀράσεως τοῦ ἀνθρώπου.

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐθνικὴ Γεωργικὴ Σχολὴ Montpellier.

Ἡ ἐκδρομὴ τῶν δευτεροετῶν μαθητῶν τῆς περιωνύμου σχολῆς Montpellier ἐγένετο εἰς Avezon, Tarma καὶ Clude, ὑπὸ τὴν ὄδηγίαν τῶν καθηγητῶν.

Ἡ πρώτη ἡμέρα ἀφιερῶθη εἰς τὴν μελέτην τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς τυροκομίας τοῦ ρόκφορ. Ἀγέλια ἀμῶν *caussepardes*, γαλακτοκομεία, ὑπόγεια τοῦ ρόκφορ, προσήλκυον τὴν προσοχὴν τῶν.

Τὰς δύο ἐπομένους ἡμέρας διήλθον εἰς τὰ περίεχτα τοῦ Mazamet, χωρία λιαν ἐνδιαφερούσης διὰ τὴν ἀγροτικὴν τῆς βιομηχανίας. Ἐν ἰσόδρομεις ἐπίσκεψθησαν διαφόρους ἐπιπέλους, ὅπου ἀπειθαύμασαν τὰς μεγάλας προόδους, ἰδίᾳ τὰς ζωοτεχνικάς, τοὺς ἐπιστημονικῶς ἐγκατεστημένους σταύλους καὶ τὰ ὑπόγεια γαλακτοκομεία.

Ἡ βιομηχανία τοῦ μαλλίου, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν προβάτων μέχρι τῆς ὑφάνσεως, τοῖς ἐνεποίησε ζωηρὰν ἐντύπωσιν.

Ἡ ἐπίσκεψις τῶν ἐπαύλειων τῆς *hémipières* ἐκ τῶν ὠραιότερων, ἰδιοκτησία τοῦ κ. Ellir, γεροσιαστοῦ, διήρκεσε μὴν ὁλόκληρον ἡμέραν. Οἱ μαθηταὶ περὶτήρησαν διαδοχικῶς τὴν καλλιέργειαν τῶν δημοτικῶν, τῶν λευκῶν, τῆς ἀμπέλου, τῆς καλλιέργειας τῶν δένδρουφυτεῶν, τῶν ὄσποροφόρων δένδρων καὶ τῶν λαχανικῶν, ἐν κτηνοτροφείον λιαν ἐνδιαφέρον, ἐν βουτυροποιεῖον, διαμέρισμα ἰχθυοτροφίας καὶ ἐν διαμέρισμα διὰ τὴν κατασκευὴν σαμπίνιας ἐξ οἴνου λευκοῦ. Ἐπὶ τέλους ἡ τελευταία ἡμέρα ἀφιερῶθη εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ «Ἀγροτικῶν συνδέσμου».

Ἰδοὺ ἐκδρομὴ πολὺ διδασκαλική, ἀλλ' ἐνταῦθ' καὶ εὐχάριστος, ἐπιτρέψασα εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ σχετίσασιν καὶ τὴν πρᾶξιν μὲ τὰς θεωρητικὰς τῶν σπουδῶν, τυχόντες πανταχοῦ θερμῆς δεξιώσεως, ἀναλόγου τῆς φήμης, ἣν χαιρεί ἡ περιώνυμος αὕτη Σχολή, εἰς ὅλα τὰ ἀγροτικά διαμερίσματα.

Μονοπωλεῖον τῶν Καπνῶν.

Κατ' ἰδιαιτέρας ἡμῶν πληροφορίας, ἡ διεύθυνσις τοῦ Μονοπωλεῖου τῶν καπνῶν ἐζήτησε παράτασιν τοῦ προνομίου αὐτῆς.

Γενικῶς πιστεύεται, ὅτι ἡ κυβέρνησις σκέπτεται νὰ ἰσοχωρήσῃ εἰς τὴν ἀξίωσιν ταύτην τῆς *Régie* δὲν δύνανται οὐκ νὰ δοθῇ αὕτη κατηγορηματικὴ ἀπάντησις πρὸ τῆς στυγλῆσεως τῆς Βουλῆς.

Ἀπαγόρευσις ἐξαγωγῆς.

Ἀπγορευθῆ ἡ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγωγή ἡμιόνων καὶ βοῶν μέχρι νεωτέρας διαταγῆς.

Αἱ γαῖαι τῶν χριστιανῶν ἐν Ἀνατολήν.

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Διαρβεκίης, ἀξίωματικῶς πρὸς καιαδιωξιν τῆς ληστείας σπιλεῖς, ἀπέσπασε γαῖας τῶν χριστιανῶν, ἐπιτραφεύσας αὐτοῖς μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν, παραδίδασ ταύτας εἰς τὸν μουσουλμάνον πρόκριτον Μπεσοῦ, Ὁσμάν Ὁμέρ Ἀγὰν ὀνόματι.

Ἐπαγόρευσις Βουλγαρικῆς κυβερνήσεως.

Ἡ Βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἀπηγόρευσε τὴν ἐν τῷ Κράτει τῆς εἰσαγωγὴν σταφυλῶν καὶ ὄσπορων ἐν γένει ἐκ τῶν νομῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀδριανουπόλεως.

Ἡ Τράπεζα Τουρκίας ὑπὲρ τῆς γεωργίας.

Ἐπὶ τὸν τίτλον «ἀξιώματινος πρωτοβουλίας», τὰ ἡμερησία φύλλα, ἐκθέτοντα ἐν ὀλίγοις τὴν θλιβεράν κατάστασιν τῆς γεωργίας ἐν Τουρκίᾳ, ἐπανοῦσι τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρυθείσης **Τραπεζῆς τῆς Τουρκίας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἔμποριου καὶ τῆς βιομηχανίας.**

Ἐπικροτοῦντες κατ' ἀρχὴν τὸ γενικὸν πρόγραμμα τῆς Τραπεζῆς ταύτης, ἐπιφωτισόμεθα διὰ ἐπανελλόμεν, ὑποδεικνύντες σοβαρὰ ἕνα σημεῖα, ἐφ' ὧν δέον ἡ τράπεζα αὕτη νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῆς διὰ τὴν ἀληθῆ ἐξυτηρέτησιν τῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν τῆς αὐτοκρατορίας.

Ὁ λιμὴν Δεδεάγατς.

Ἐπερατώθησαν αἱ μετὰ τῆς ἐταιρίας τῶν Ἀνατολικῶν Σιδηροδρόμων διαπραγματεύσεις διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος Δεδεάγατς. Ἦδη ἤρξατο καὶ ἡ μετὰφρασις τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως, ἣτις θὰ ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλῆν.

Ἡ γραμμὴ Ἀμισοῦ-Σεβαστείας.

Εἰς τὸ χωριὸν Κιλκίτ τοῦ νομοῦ Τραπεζούντος ἐγένετο πολυπληθὲς συλλαλητήριον, δι' οὗ ἐξήτετο ὅπως ἡ γραμμὴ Ἀμισοῦ—Σεβαστείας διέλθῃ καὶ ἐκ τοῦ χωριοῦ τῶν. Ὁ δήμαρχος Ζιά βῆς ἀτήθητε τηλεγραφήματα πρὸς τὴν Μ. Βεζυρεῖαν καὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, δηλῶν ὅτι ἀναμένει ἐν τῷ τηλεγραφεῖω ἀπάντησιν. Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἀπήτησεν ὅτι ἡ κυβερνήσις θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἰτίαν ταύτην καὶ θὰ πράξῃ τὰ δέοντα.

Νέοι κτηνίατροι.

Οἱ ἀποσταλλέντες εἰς Γαλλίαν πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν τῶν εἰς τὴν κτηνιατρικὴν, ἐπέστρεψαν λαβόντες τὰ διπλώματά των, παρουσιασθέντες δ' εἰς τὸν Μ. Βεζύρην διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Μεταλλείων καὶ Λασῶν κ. Μαιουκορδάτου, ἐξέφρασαν τὰς εὐχαριστίας αὐτῶν πρὸς τὴν κυβέρνησιν.

Οἱ κτηνίατροι οὗτοι γίνονται σκέψις νὰ τοποθετηθῶσι καταλλήλως ἐνταῦθα τε καὶ ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ Κράτους. Ἐξέ νεοὶ σπουδαστὰ ἀποστέλλονται προσεχῶς.

Νόμος ὑπὲρ τῆς ἐλαιοκμίας.

Ἐν Γαλλίᾳ ὑτάρχει ἀπὸ πέρου νόμος ἐν ἰσχύϊ πρὸς ταροχὴν βραβείων εἰς τοὺς διατρέποντας καλλιεργητὰς τῆς ἐλαίας. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀμοδίου ὑπουργείου 2.000.000 φρ.

Τὸ Record πρὸς παρασκευὴν ἄρτου.

Εἰς Ἀγγλῶν ἀγρονόμος προσεπάθησε νὰ ὑπερακοντίσῃ τὸ ρεκόρ εἰς παρασκευὴν οἴτου ἐκ τοῦ ἀγροῦ, εἰς ἄρτον.

Τὸ γνωστὸν ρεκόρ ἦτο 3 1/2 ὥραι. Ἀλλ' ὁ Ἀγγλῶς οὗτος ἀγρονόμος κ. M. Antrobus, κατώρθωσε τοῦτο ἐντὸς 141 λεπτῶν. Ὁ σίτος ἐκόπη ἐκ τοῦ ἀγροῦ, κατόπιν τριβείν διὰ τῶν χειρῶν, ἐλιγίσθη ἐπίσης ἐπὶ τόπου, εἰς μίαν μηχανὴν ἀρχαίου συστήματος. Κατόπιν μετεφέρθη ἐπὶ αὐτοκινήτου εἰς γειτονικὸν μύλον. Ἡ πορεῖα διήρκεσεν 7 1/2 λεπτά. Τὸ ἄλευρον ἐξυμώθη εἰς τὸν μύλον, ἐκεῖθεν μετεφέρθη εἰς φούρνον ὁ ζυμωθείς ἄρτος ἐτέθη εἰς τὸν φούρνον 112 λεπτά μετὰ τὴν ἐκκοτῆν τοῦ σίτου, ὁ δὲ ἄρτος κεχρυσωμένος ἐξετέθη μετ' ὀλίγον εἰς θαυμασμῶν τῶν γετόνων.

ΟΙΚΟΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΧΡΗΣΤΑΚΗ

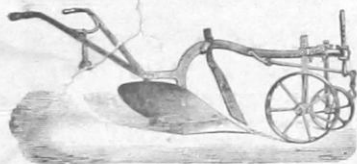
Κων/πολις, Γαλατά, Φερμενεζίδικα, Γενί Χάν.

ΧΗΜΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

ΗΤΟΙ
ΝΙΤΡΙΚΗ ΣΟΔΑ, ΥΠΕΡΦΩΣΦΟΡΙΚΟΝ ΟΞΥ,
ΘΕΙΙΚΗ ΠΟΤΑΣΑ, ΧΛΩΡΙΟΥΧΟΝ ΚΑΛΙ
Θειϊκός χαλκός, Θεϊον. Έντομοκτόνοι ούσιαι κλπ. κλπ.
πάντα ήγγυημένης περιεκτικότητος.

Πλουσιωτάτη συλλογή ψεκαστήρων, θειοφουσητήρων τών καλλιτέρων εργοστασίων.

Πάντα εἰς τιμὰς ὠρισμαμένας καὶ ἐκτὸς συναγωνισμοῦ.

ΜΕΓΑΣ ΟΙΚΟΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

Ψεκαστήρ Le sans Rival.

V^{VE} FABRE & FILS

Vaison (Vauclus)

FRANCE.

Εργαλεία διὰ τὴν ἀμπελοφυλίαν
εἰς ὄψιν.

Ἀροτρα, Κλαδευτήρες, Πιπτητήρες,

Ψεκαστήρες, Θεοφουσητήρες,

Ἀντλίες εἰδικαί πρὸς μεταφορὰν τῶν οἴνων
κλπ. κλπ. κλπ.

Ὅλα τὰ γεωργικὰ ἔργα διὰ τοῦ Οἴκου FABRE & FILS διακρίνονται διὰ τὴν
μεγάλην τὴν ἀντοχήν καὶ τὴν τελειότητα.

Τιμαὶ ἔκτος παντὸς συναγωνισμοῦ.

Ἀντιπρόσωποι διὰ τὴν Ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν: **ΑΔΕΛΦΟΙ ΧΡΗΣΤΑΚΗ.**

TITANIA

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

Τὸ καλλίτερον βούτερον, τὸ καϊράκι, ἡ κρέμα
ἐξάγονται ἐκ τοῦ γάλακτος διὰ τῶν τελειοτάτων
εἰδικῶν μηχανημάτων τῆς

TITANIA

Τελειότατα μηχανικὰ ἀποκέντρα πλυντήρια,
ἐκτελοῦνται λίαν εὐχερῶς τὴν πλῆσιν τῶν ἐσωρού-
χων καὶ ἐνδυμάτων, λίαν ἐπιωφελοῦς.

Πληροφορίαι δίδονται παρὰ τῶν
ἀποκλειστικῶν ἀντιπροσώπων

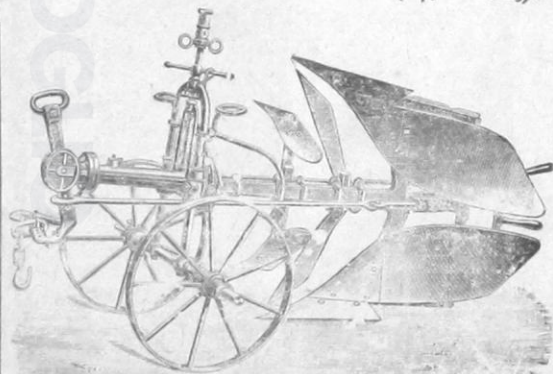
ΑΔΕΛΦΩΝ ΧΡΗΣΤΑΚΗ

ΤΟ ΚΑΛΙΤΕΡΟΝ ΑΡΩΤΡΟΝ
Τὸ ΣΤΕΡΕΩΤΕΡΟΝ, Τὸ ΤΕΛΕΙΩΤΕΡΟΝ

εἶνε τὸ ἐκ χάλυβος: ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΙΚΟΝ

ΔΙΠΛΟΥΝ ΒΡΑΒΑΝΤ

ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΡΧΟΥ **A. ΒΑΙΑΣ** ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ
Διεύθυνσις Καταστημάτων
ἐν Liancourt, Oise (τῆς Γαλλίας).

Ἐν τοῖς καταστήμασιν εὐρίσκειται
πλήρης καὶ τελεία συλλογὴ γεωργικῶν ἔργαλειων.
Γεωργικαὶ μηχαναὶ διὰ καλλιέργειας
δι' ἀτμοῦ—πετρελαίου καὶ ἤλεκτρισμοῦ.
Παρέχεται κατάλογος δωρεὰν παντὶ τῷ αἰτοῦντι.
Πληροφορίαι δίδονται παρὰ τοῦ οἴκου
Ἀδελφῶν Χρηστάκη.